

Trafod yr ymgynghoriad ar y Bil Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru) drafft

Mawrth 2021

Senedd Cymru yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl. Mae'r Senedd, fel y'i gelwir, yn deddfu ar gyfer Cymru, yn cytuno ar drethi yng Nghymru, ac yn dwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

Gallwch weld copi electronig o'r ddogfen hon ar wefan y Senedd:
www.senedd.cymru/SeneddCyllid

Gellir cael rhagor o gopiâu o'r ddogfen hon mewn ffurfiau hygyrch, yn cynnwys Braille, print bras, fersiwn sain a chopïau caled gan:

Y Pwyllgor Cyllid
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1SN

Ffôn: **0300 200 6565**
E-bost: **SeneddCyllid@senedd.cymru**
Twitter: **[@SeneddCyllid](https://twitter.com/SeneddCyllid)**

© **Hawlfraint Comisiwn y Senedd 2021**

Ceir atgynhyrchu testun y ddogfen hon am ddim mewn unrhyw fformat neu gyfrwng cyn belled ag y caiff ei atgynhyrchu'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol na difrïol. Rhaid cydnabod mai Comisiwn y Senedd sy'n berchen ar hawlfraint y deunydd a rhaid nodi teitl y ddogfen.

Trafod yr ymgynghoriad ar y Bil Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru) drafft

Mawrth 2021

Am y Pwyllgor

Sefydlwyd y Pwyllgor ar 22 Mehefin 2016. Ceir ei gylch gwaith yn:
www.senedd.cymru/SeneddCyllid

Cadeirydd y Pwyllgor:

Llyr Gruffydd AS
Plaid Cymru

Aelodau cyfredol y Pwyllgor:

Alun Davies AS
Llafur Cymru

Siân Gwenllian AS
Plaid Cymru

Mike Hedges AS
Llafur Cymru

Mark Isherwood AS
Ceidwadwyr Cymreig

Rhianon Passmore AS
Llafur Cymru

Mark Reckless AS
Plaid Diddymu Cynulliad Cymru

Roedd yr Aelod a ganlyn hefyd yn aelod o'r Pwyllgor yn ystod yr ymchwiliad hwn.

Nick Ramsay AS
Ceidwadwyr Cymreig

Cynnwys

Argymhellion	5
1. Cyflwyniad	6
2. Codi ffioedd	9
3. Gwaith cytundeb	15
4. Trefniadau cworwm	17
5. Adroddiadau interim	20
6. Gosod adroddiadau a chyfrifon	22
7. Terfynau amser o ran ardystio	24
8. Penodi archwilwyr cyfrifon Swyddfa Archwilio Cymru	26
9. Penodi aelodau anweithredol a Chadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru	28
10. Gofyniad i ymgynghori ar rai agweddau ar y broses benodi	31
11. Materion yn ymwneud â deddfwriaeth archwilio cyhoeddus ehangach yng Nghymru	35
12. Materion eraill	37
13. Materion pellach a nodwyd	39
14. Newidiadau drafftio eraill	42
Atodiad A: Y Bil Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru) drafft (ôl-ymgynggori)	43
Atodiad B: Nodiadau Esboniadol Drafft (ôl-ymgynggori)	64

Argymhellion

Argymhelliad 1. Mae'r Pwyllgor yn argymell y dylai pwyllgor Senedd yn y dyfodol ystyried y gwaith craffu ar ôl deddfu a wnaed, gyda'r bwriad o gyflwyno'r Bil Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru) drafft sydd wedi'i atodi i'r adroddiad hwn cyn gynted â phosibl yn y Chweched Senedd, yn amodol ar ystyried materion sydd heb eu datrys, barn ffurfiol Llywodraeth nesaf Cymru a datblygu Memorandwm Esboniadol gydag Asesiad Effaith Rheoleiddiol wedi'i gostio'n llawn.....Tudalen 8

Argymhelliad 2. Mae'r Pwyllgor yn argymell bod pwyllgor yn y dyfodol yn y Chweched Senedd yn ystyried y darpariaethau anghymhwysu mewn perthynas â'r Goron (paragraff 26 o Atodlen 1 i Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013) fel rhan o unrhyw waith yn y dyfodol ar y Bil Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru).
.....Tudalen 40

Argymhelliad 3. Mae'r Pwyllgor yn argymell bod pwyllgor yn y dyfodol yn y Chweched Senedd yn ystyried y darpariaethau sy'n ymwneud â thalu treuliau'r Archwilydd Cyffredinol (adran 7 a pharagraff 13 o Atodlen 1 i Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013) fel rhan o unrhyw waith yn y dyfodol ar y Bil Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru).
..... Tudalen 41

1. Cyflwyniad

1. Yn 2019, cynhaliodd y Pwyllgor Cyllid (y Pwyllgor) waith craffu ar ôl deddfu ar Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 ac ystyried yr achos dros ddiwygio'r ddeddfwriaeth drwy ei ymchwiliad 'Trafodaeth o'r cynigion i ddiwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013'.

2. Roedd gwaith craffu ar ôl deddfu'r Pwyllgor yn canolbwyntio ar ddau faes:

Ymchwilio i faterion a godwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru yn ymwneud â Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013; gan gynnwys:

- Codi ffioedd;
- Trefniadau cworwm Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru;
- Trefniadau adrodd Swyddfa Archwilio Cymru;
- Problemau â gosod cyfrifon ac adrodd arnynt.

Ystyried i ba raddau y gallai fod yn fanteisiol adolygu agweddau eraill ar Ddeddf 2013.

3. Adroddodd y Pwyllgor ar ei ganfyddiadau ym mis Rhagfyr 2019 ac ymgynghorodd wedi hynny ar Fil Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) Cymru drafft. Cynhaliwyd yr ymgynghoriad rhwng 16 Rhagfyr 2019 a 7 Chwefror 2020.

4. Roedd yr ymgynghoriad, a geisiodd farn ar yr egwyddorion y tu ôl i'r newidiadau arfaethedig i Ddeddf 2013 a drafftio darpariaethau cyfatebol, yn cynnwys 26 o gwestiynau mewn perthynas â'r canlynol:

- Codi ffioedd
- Gwaith cytundeb
- Trefniadau cworwm
- Adroddiadau interim
- Gosod adroddiadau a chyfrifon
- Terfynau amser o ran ardystio

- Penodi archwilwyr cyfrifon Swyddfa Archwilio Cymru
- Penodi Cadeirydd ac aelodau anweithredol Swyddfa Archwilio Cymru
- Gofyniad i ymgynghori ar rai agweddau ar y broses benodi
- Materion o ran deddfwriaeth archwilio cyhoeddus ehangach yng Nghymru
- Materion eraill (goblygiadau ariannol a sylwadau cyffredinol ar y Bil drafft)

5. Cafodd y Pwyllgor ddeuddeg o ymatebion i'w ymgynghoriad, gan y canlynol:

Cyfeirnod	Sefydliad
PAAW_01	Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda
PAAW_02	Estyn
PAAW_03	Comisiwn y Cynulliad (<i>Comisiwn y Senedd bellach</i>)
PAAW_04	Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru
PAAW_05	Cyngor y Gweithlu Addysg
PAAW_06	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
PAAW_07	Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru
PAAW_08	Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan
PAAW_09	Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
PAAW_10	Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru
PAAW_11	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
PAAW_12	Cyngor Celfyddydau Cymru

6. Dylid darllen yr adroddiad hwn ar y cyd ag [adroddiad blaenorol y Pwyllgor ar ei ystyriaeth o gynigion i ddiwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus \(Cymru\) 2013](#).¹

Mae'r adroddiad hwn yn crynhoi barn rhanddeiliaid ar gynigion drafft y Bil ac yn manylu ar newidiadau pellach a gynigiwyd gan y Pwyllgor o ganlyniad i'r ymarfer ymgynghori. Mae hefyd yn ystyried materion sydd wedi codi ers i'r ymgynghoriad ddod i ben. Dangosir newidiadau i'r Bil drafft a'r Nodiadau Esboniadol yn Atodiad A a B yn y drefn honno.

¹ Lle bo hynny'n briodol, mae cyfeiriadau at "Senedd" a "Chomisiwn y Senedd" wedi disodli cyfeiriadau at "Cynulliad Cenedlaethol Cymru", "Cynulliad" a "Chomisiwn y Cynulliad", yn dilyn deddfu [Deddf Senedd ac Etholiadau \(Cymru\) 2020](#).

7. O ystyried yr amser cyfyngedig sydd ar ôl yn y Pumed Senedd a'r pandemig coronafeirws parhaus, nid yw'r Pwyllgor wedi gallu cyflwyno'r Bil. Er bod y Pwyllgor yn ymwybodol bod swyddogion Llywodraeth Cymru yn trafod eu pryderon ynghylch y newidiadau polisi a gynigir yn y Bil drafft gyda swyddogion Swyddfa Archwilio Cymru, nid yw Llywodraeth Cymru wedi ymateb yn ffurfiol i'r ymgynghoriad.

8. Ar 10 Mawrth 2021, amlinellodd y Gweinidog y rhesymau dros beidio ag ymateb yn ffurfiol i'r ymgynghoriad ar y Bil drafft:

“The reason why we were unable to respond to the consultation at the time was essentially a timing issue, because it was in that period when we were expecting to leave the EU, and all of our efforts were focused, then, on potentially preparing Wales for a ‘no deal’ scenario. So, unfortunately, it was related to timing, but there were meetings that took place to explore this issue further, and the Welsh Government did provide feedback to Audit Wales on the proposed changes, and I know officials had a number of opportunities to discuss the potential implications.

We're in agreement with some of the proposals, but did feel that further discussions were needed on a number of issues, and our concerns were shared with the committee, so that you were aware of them. We also expressed some doubt as to whether or not it would be possible to legislate during this current term of Government, just given all of the pressures of the other legislation, and of course this was before COVID came along as well. So, that essentially sets out where we are. We see merit in some of the proposals, but have some concern that there should be further discussions around, for example, the interim report, the laying of the Audit Wales accounts, and some of the other areas that were being proposed.”²

Argymhelliad 1. Mae'r Pwyllgor yn argymhell y dylai pwyllgor Senedd yn y dyfodol ystyried y gwaith craffu ar ôl deddfu a wnaed, gyda'r bwriad o gyflwyno'r Bil Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru) drafft sydd wedi'i atodi i'r adroddiad hwn cyn gynted â phosibl yn y Chweched Senedd, yn amodol ar ystyried materion sydd heb eu datrys, barn ffurfiol Llywodraeth nesaf Cymru a datblygu Memorandwm Esboniadol gydag Asesiad Effaith Rheoleiddiol wedi'i gostio'n llawn.

² Y Pwyllgor Cyllid, Cofnod y Trafodion, 10 Mawrth 2021, paragraffau 88-89

2. Codi ffioedd

9. Trafodir y drefn codi ffioedd gyfredol a'r materion o ran darpariaethau Deddf 2013 ym Mhennod 3 o adroddiad y Pwyllgor, sef Trafodaeth o'r cynigion i ddiwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Cynnig

Diwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 er mwyn:

- dileu'r gofyniad na ddylai ffioedd fod yn fwy na chost lawn y swyddogaeth y maent yn ymwneud â hi, a
- galluogi Swyddfa Archwilio Cymru i sicrhau bod swm y ffioedd a godir am yr holl waith a wneir yn cyfateb yn fras i'r cyfanswm a wariwyd mewn cysylltiad â'r gwaith hwnnw, gan gymryd un flwyddyn gydag un arall.

Cadw'r gofyniad i ffioedd gael eu talu gan y corff y mae'r swyddogaeth yn ymwneud ag ef er mwyn sicrhau tryloywder i gyrff a archwilir, ymgysylltiad effeithiol yn yr archwiliad ac i gynnal y berthynas rhwng yr archwilydd a'r corff a archwilir.

CWESTIYNAU'R YMGYNGHORIAD

Cwestiwn 1

A ydych yn cytuno y dylid rhoi hyblygrwydd i Swyddfa Archwilio Cymru o ran sut y mae'n codi ac yn gweinyddu ei ffioedd drwy ganiatáu iddi adennill costau yn fras, gan gymryd un flwyddyn gydag un arall?

Ymateb	Nifer
Ydw	6
Nac ydw	-
Niwtral	3

10. Awgrymodd y rhai a gytunodd â'r cynnig y canlynol:

- roedd yn parhau i fod yn bwysig bod Swyddfa Archwilio Cymru yn dangos gwerth am arian (Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda)

- roedd rhwymedigaeth ar gyrff cyhoeddus i wneud arbedion effeithlonrwydd ond roedd hyblygrwydd yn bwysig er mwyn i sefydliadau'r sector cyhoeddus "fantoli eu cyfrifon" (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam)
- mae tryloywder y trefniadau newydd yn hanfodol (Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr).

11. Awgrymodd yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru y byddai'r trefniadau newydd yn cael gwared ar anghymhelliad sylweddol i wella effeithlonrwydd archwilio ac yn caniatáu agwedd tymor hwy tuag at gynllunio'r gweithlu.

12. Roedd y rhai na fynegodd farn gadarnhaol na negyddol amlwg yn cynnwys Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru, a awgrymodd nad oedd ganddo wrthwynebiad oni bai fod cynnydd sylweddol mewn ffioedd, a bod angen diffinio "adennill costau yn fras, gan gymryd un flwyddyn gydag un arall" yn gliriach (Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan).

13. Soniwyd hefyd y dylid cael hawl i herio ffioedd (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam) ac efallai y bydd gofyn am broses uwchgyfeirio neu anghydfod yn ymwneud â ffioedd (Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda).

Cwestiwn 2

Os felly, a ydych yn cytuno â'r dull a gymerwyd yn adran 3 ac adran 4 o'r Bil Drafft?

Ymateb	Nifer
Ydw	5
Nac ydw	-
Niwtral	3

14. Cyfeiriodd llawer o'r rhai a ymatebodd at wybodaeth a ddarparwyd fel rhan o'u hateb i Gwestiwn 1. Soniodd Estyn y nodwyd bod y newid yn gwella effeithlonrwydd o bosibl, ond bod "angen craffu priodol er mwyn darparu sicrwydd bod y darparwr gwasanaeth yn gweithredu'n effeithlon ac yn effeithiol".

15. Awgrymodd yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru fod y darpariaethau arfaethedig yn llymach na'u cynigion cychwynnol, yn yr ystyr nad ydynt yn caniatáu agregu rhwng gyrff. Dadleuodd yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru y byddai cadw'r gofyniad i'r corff dalu ffioedd yn atal

trawsgymhorthdal rhwng cyrff, a nodwyd anfantais y dull hwn yn eu hymateb i'r ymgynghoriad:

“Byddai trawsgymhorthdal o'r fath yn aml yn deg ac yn briodol hefyd, megis lle mae technegau archwilio newydd wrthi'n cael eu cyflwyno. (Yn aml, bydd ar y cyrff cyntaf, fydd yn destun datblygiadau o'r fath, angen mwy o amser archwilio na chyrff diweddarach. Cydag agregu costau yn cael ei gyfyngu i bob corff bydd y cyrff cyntaf, heb ddim bai arnynt hwy, yn wynebu ffioedd uwch na'r rhai diweddarach.)”³

16. Er mwyn mynd i'r afael â'r mater hwn, awgrymodd yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru y dylid addasu'r gofyniad agregu yn y ddeddfwriaeth i ganiatáu diystyru gwariant a ariennir o Gronfa Gyfunol Cymru at ddibenion cyfrifo ffioedd. Barn yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru yw y gallai hyn, yn amodol ar gymeradwyaeth y Pwyllgor, alluogi gweithredu technegau newydd yn gynnar i gael eu hariannu gan Gronfa Gyfunol Cymru yn hytrach na chael eu hysgwyddo gan y cyrff sy'n destun technegau o'r fath yn gyntaf. Awgrymodd yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru y byddai hefyd yn hwyluso parhad trefniadau cymhorthdal cyfredol eraill, er enghraifft, lle mae'r Pwyllgor wedi awdurdodi cyllid Cronfa Gyfunol Cymru ar gyfer y Fenter Twyll Genedlaethol er mwyn annog cyfranogiad gwirfoddol. Mae'r cymhorthdal hwn yn caniatáu i'r ffi i gyrff archwiliedig sy'n cymryd rhan yn y Fenter Twyll Genedlaethol wneud hynny heb unrhyw ffi.

17. Mae'r Pwyllgor o'r farn nad yw cadw'r cysylltiad rhwng y corff sy'n derbyn gwasanaethau gan yr Archwilydd Cyffredinol/Swyddfa Archwilio Cymru a'r cyfrifoldeb dros dalu am y gwasanaethau hynny yn atal cymhorthdal ffrydiau gwaith yn gyffredinol. Fodd bynnag, mae'n atal cymhorthdal rhwng cyrff o'r fath (h.y. trawsgymhorthdal), yn unol â chasgliad y Pwyllgor yn dilyn ei waith craffu ar ôl deddfu na ddylid caniatáu'r math hwn o gymhorthdal. Gyda chymeradwyaeth y Senedd, mae Swyddfa Archwilio Cymru eisoes yn defnyddio cronfeydd y pleidleisiwyd iddi drwy'r broses gyllidebol flynyddol i gwrdd â gwariant mewn achosion priodol, megis er mwyn sybsideiddio'r broses o weithredu technegau newydd yn gynnar.

Newid i'r Bil drafft:

Mewnosodwyd drafftio ychwanegol yn adran 4(4) o'r bil drafft i ddarparu'n benodol bod costau Swyddfa Archwilio Cymru sy'n cael eu had-dalu o ffynonellau eraill yn cael eu disgowntio wrth gyfrifo atebolrwydd ffioedd i gyrff

³ Ymateb i'r ymgynghoriad: [PAAW.10 - Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru](#).

archwiliedig, er mwyn rhoi eglurder nad yw'r cynigion yn atal cymhorthdal o Gronfa Gyfunol Cymru, na ffynonellau eraill, lle bo hynny'n briodol ac wedi'u cymeradwyo gan y Senedd.

18. Cododd yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru rai materion technegol yn ymwneud â'r darpariaethau ynghylch codi ffioedd yn y Bil drafft.

19. Nodwyd nad yw'r Bil fel y'i drafftwyd yn cynnwys rhai pwerau codi ffioedd presennol eraill (y tu allan i Ddeddf 2013) o fewn y drefn "cyfwerthedd eang" newydd ac argymhellwyd y dylid ymgorffori'r pwerau hynny o fewn cwmpas y drefn ffioedd newydd.

Newid i'r Bil drafft:

Mae adrannau 3 a 4 o'r Bil drafft wedi'u diwygio i'w gwneud yn ofynnol i'r cynllun ffioedd statudol (a gyhoeddwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru o dan adran 24 o Ddeddf 2013) gynnwys y cysyniad o "gyfwerthedd eang" sy'n codi tâl am yr holl bwerau codi ffioedd statudol, ac eithrio gwaith cytundeb, yn lle cyfyngu cyfwerthedd eang i'r darpariaethau codi ffioedd yn adran 23 o Ddeddf 2013.

20. Gofynnodd yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru a oedd y ddarpariaeth arfaethedig yn adran 3 o'r Bil drafft, a oedd yn darparu y "caniateir iddynt gael eu hagregu a'u codi ar sail cyfwerthedd eang" yn rhoi disgrisiwn i Swyddfa Archwilio Cymru ynghylch y sail y gellid codi ffioedd arni. Y bwriad drafftio mewn perthynas â'r ddarpariaeth hon mewn gwirionedd oedd rhoi'r gallu statudol i Swyddfa Archwilio Cymru agregu ffioedd ar gyfer corff penodol, yn hytrach na disgrisiwn ar sail codi ffioedd yn benodol.

Newid i'r Bil drafft:

Mae'r Bil drafft bellach yn cynnwys (yn adran 4(3)) darpariaeth newydd sy'n dileu unrhyw gyfeiriad at agregu ffioedd, ar y sail y byddai agregu o'r fath yn gam angenrheidiol wrth weinyddu trefn ffioedd yn seiliedig ar y cysyniad o gyfwerthedd eang. Felly mae'r ddarpariaeth ddiwygiedig wedi'i chyfyngu i fynnu, yn y cynllun ffioedd statudol, darpariaeth y mae'n rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd ar sail cyfwerthedd eang.

21. Mynegodd yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru bryderon hefyd efallai na fydd cadw'r defnydd o'r term "swyddogaeth" yn y derminoleg sy'n ymwneud â chodi ffioedd yn y Bil drafft, yn hytrach na disgrifio'r gallu i godi

ffioedd drwy gyfeirio at “waith” a wneir, yn cwmpasu dyletswyddau a phwerau ymhlyg, ac oherwydd hynny’n arwain at yr angen parhaus am ddadansoddiad manwl o’r amser a dreulir ar swyddogaethau penodol.

22. Fodd bynnag, mae’r Pwyllgor o’r farn y dylid cadw’r derminoleg yn y Bil drafft sy’n cyfeirio at “swyddogaethau” am y rhesymau a ganlyn:

- Mae’r term “swyddogaeth” yn disgrifio cylch gwaith statudol yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru, h.y. eu pwerau a’u dyletswyddau cyfreithiol priodol. Os yw’r Archwilydd Cyffredinol neu Swyddfa Archwilio Cymru yn ymgymryd â gwaith yr ystyrir ei fod yn rhan o’u priod swyddogaethau statudol drwy oblygiad (hynny yw, rhan angenrheidiol o’u priod gylchoedd gwaith na ddarperir yn benodol ar eu cyfer mewn deddfwriaeth), yna dylid ystyried bod y gwaith hwnnw’n rhan o’u swyddogaethau.
- Pe bai ansicrwydd p’un a yw categori penodol o waith o fewn cylch gwaith statudol yr Archwilydd Cyffredinol neu Swyddfa Archwilio Cymru, ni fyddai cyflwyno’r gallu i godi tâl am “waith a wneir”, yn hytrach na mewn perthynas â “swyddogaethau sy’n cael eu harfer”, yn ei ddatrys. Fodd bynnag, byddai perygl iddo greu sefyllfa annymunol lle byddai Swyddfa Archwilio Cymru yn ceisio codi tâl am waith “anghyfreithlon” a wneir o dan bŵer a fyddai (gellir dadlau) yn ei galluogi i godi tâl am y gwaith hwnnw.
- Mae’r cysyniad o “swyddogaethau” wedi’i gysylltu’n annatod â chylch gwaith statudol yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru, fel y nodir yn adran 25 o Ddeddf 2013, sy’n darparu i’r Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru baratoi cynllun blynyddol yn nodi rhaglenni gwaith ar ddechrau bob blwyddyn ariannol. Diffinnir “rhaglenni gwaith” yn y cyd-destun hwn yn Neddf 2013 drwy gyfeirio at eu “swyddogaethau” priodol.

23. Ar wahân, mae’r Pwyllgor wedi ystyried mân welliant technegol i ddarpariaethau adran 2 o’r Bil drafft (gan ddiwygio adran 19 o Ddeddf 2013) sy’n ymwneud â chodi ffioedd am waith cytundeb. Fel y’i drafftwyd, mae adran 19 yn darparu (yn is-adran (7)) y caiff Swyddfa Archwilio Cymru wneud trefniadau ar gyfer gwaith a wneir o dan yr adran honno “ar y telerau, gan gynnwys telerau ynghylch tâl, sy’n briodol ym marn SAC”.

Newid i'r Bil drafft:

Oherwydd bod y Bil drafft wedi mewnosod darpariaeth codi ffioedd benodol yn adran 19, bernir bod y geiriad “gan gynnwys telerau ynghylch tâl” yn ddiangen a gall achosi ansicrwydd. Yn unol â hynny, mae adran 2(4) y Bil drafft bellach yn cynnig dileu'r geiriad hwnnw o adran 19(7) o Ddeddf 2013.

24. At hynny, yn y diffiniad o “cyfwerthedd eang” yn adran 4, gwnaed newid i'r Bil drafft ynghylch y cyfeiriad at “wariant” Swyddfa Archwilio Cymru.

Newid i'r Bil drafft:

Mae adran 4(4) o'r Bil drafft yn disodli'r cyfeiriad at “wariant” Swyddfa Archwilio Cymru gan gyfeirio at “gostau uniongyrchol ac anuniongyrchol” Swyddfa Archwilio Cymru y gellir eu priodoli i gorff wrth gyfrifo'r ffioedd sydd i'w codi. Y rheswm dros y gwelliant hwn yw bod cyfeiriad at “gostau” yn ymhlyg yn eithrio arian a ad-dalwyd o ffynonellau eraill (megis cymhorthdal o Gronfa Gyfunol Cymru), yn hytrach na gwariant, sy'n golygu'n syml arian allan, p'un a yw'n cael ei gydbwyso gan arian i mewn ai peidio.

3. Gwaith cytundeb

25. Trafodir y mater a nodwyd yn narpariaeth Deddf 2013 o ran gwaith cytundeb ym Mhennod 4 o adroddiad y Pwyllgor, sef Trafodaeth o'r cynigion i ddiwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Cynnig

Diwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 i ddileu'r cysylltiad rhwng gwaith cytundeb a'r cynllun ffioedd er mwyn caniatáu i Swyddfa Archwilio Cymru bennu ei thelerau a'i hamodau ei hun. Byddai hyn yn galluogi Swyddfa Archwilio Cymru i ennill ffioedd ychwanegol o fewn rheswm i'w hailfuddsoddi yn y sefydliad neu eu hildio i Gronfa Gyfunol Cymru, cyhyd â bod mesurau diogelwch digonol ar waith i amddiffyn ei gwaith statudol ac atal gwrthdaro buddiannau.

CWESTIYNAU'R YMGYNGHORIAD

Cwestiwn 3

A ydych yn cytuno y dylid caniatáu i Swyddfa Archwilio Cymru bennu ei thelerau a'i hamodau ei hun ar gyfer gwaith cytundeb?

Ymateb	Nifer
Ydw	7
Nac ydw	1
Niwtral	-

26. Gwnaeth y rhai a ymatebodd yn gadarnhaol hynny ar y sail y byddai'r newid o fudd i sector cyhoeddus Cymru (Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan), er bod Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam wedi awgrymu nad oedd yn teimlo y byddai'r symiau a oedd yn cael eu trafod yn berthnasol o ran cyllid sector cyhoeddus Cymru. Teimlai Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam hefyd nad oedd unrhyw reswm pam na allai Swyddfa Archwilio Cymru wneud elw os enillir gwaith ar sail gystadleuol. Roedd Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yn cytuno â'r cynnig os oedd yn galluogi gostyngiad mewn "biwrocratiaeth ddiangen a chostau diangen".

27. Nododd Estyn y bydd rheolaeth Bwrdd dros lefel y gwaith cytundeb yn bwysig i sicrhau bod y buddion wedi'u nodi'n glir ac nad yw'r cyfryw waith yn peryglu gweithgareddau craidd a chyfrifoldebau statudol.

28. Nid oedd Cyngor Celfyddydau Cymru yn cytuno â'r cynnig. Nododd fod cwestiwn ehangach ynghylch p'un a ddylai sefydliad cyfyngedig o ran adnoddau sy'n cael ei ariannu'n gyhoeddus fod yn darparu'r gwasanaethau hynny yn y lle cyntaf. Aeth ymlaen i ddweud nad diben Swyddfa Archwilio Cymru yw creu gwargedion i Lywodraeth Cymru.

Cwestiwn 4

Os felly, a ydych yn cytuno â'r dull a gymerwyd yn adran 2 o'r Bil Drafft?

Ymateb	Nifer
Ydw	6
Nac ydw	1
Niwtral	-

29. Ymatebodd Cyngor Celfyddydau Cymru yn negyddol i'r darpariaethau a nodir yng Nghwestiwn 4, gan awgrymu y gellid rhagdybio bod y dull costio llawn wedi'i gynnwys yn wreiddiol i atal gweithgareddau gwneud elw o'r fath. Roedd y chwe ymateb arall i'r cwestiwn hwn yn gadarnhaol, heb unrhyw sylwadau ychwanegol y tu hwnt i'r ymateb i Gwestiwn 3.

Ni chynigir unrhyw newidiadau pellach i'r Bil drafft mewn perthynas â gwaith cytundeb.

4. Trefniadau cworwm

30. Amlinellir y problemau a wynebwyd gyda'r darpariaethau cworwm presennol ym Mhennod 5 o adroddiad y Pwyllgor, sef Trafodaeth o'r cynigion i ddiwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Cynnig

Cadw'r gofyniad am fwyafrif o aelodau anweithredol er mwyn sicrhau goruchwyliaeth annibynnol a darparu her adeiladol i'r cyfarwyddwyr gweithredol, ond diwygio paragraff 28(3) o Atodlen 1 i Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 er mwyn caniatáu i aelodau gweithredol barhau'n bresennol mewn cyfarfod ond i beidio â phleidleisio os na fydd mwyafrif o aelodau anweithredol yn bresennol.

CWESTIYNAU'R YMGYNGHORIAD

Cwestiwn 5

A ydych yn cytuno y dylid cadw gofyniad presennol Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru o ran cworwm mewn deddfwriaeth, sef y gofyniad am fwyafrif o aelodau anweithredol?

Ymateb	Nifer
Ydw	4
Nac ydw	3
Niwtral	-

31. Ymatebodd pedwar sefydliad yn gadarnhaol i Gwestiwn 5, gan awgrymu mai hwn oedd y dull cywir. O'r rhai a ymatebodd yn gadarnhaol, awgrymodd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr y dylid cadw'r gofyniad cworwm mewn deddfwriaeth i sicrhau goruchwyliaeth annibynnol a darparu heriau adeiladol i'r cyfarwyddwyr gweithredol.

32. Roedd Estyn yn anghytuno â'r gofyniad cworwm, gan awgrymu, er bod yr aelodaeth yn ymddangos yn briodol, bod "achos dros hyblygrwydd mewn perthynas â gofynion cworwm". Nododd Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy fod y sefyllfa bresennol "yn amlwg" yn broblemus ac y dylid ystyried trefniant mwy ymarferol.

33. Roedd yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru hefyd yn anghytuno â'r gofyniad cworwm, gan awgrymu nad oedd cynnwys cworwm yn y ddeddfwriaeth yn ddefnyddiol. Fodd bynnag, awgrymwyd y bydd y newid arfaethedig, i ganiatáu sylwedydd, yn gwneud mater o ran y cworwm yn llai o broblem.

Cwestiwn 6

Os na fydd mwyafrif yr aelodau sy'n bresennol mewn cyfarfod o fwrdd Swyddfa Archwilio Cymru yn aelodau anweithredol, a ydych yn cytuno y dylid caniatáu i aelod gweithredol barhau'n bresennol mewn cyfarfod, ond heb yr hawl i bleidleisio, er mwyn bodloni'r gofyniad o ran cworwm?

Ymateb	Nifer
Ydw	6
Nac ydw	1
Niwtral	-

34. Awgrymodd rhai a oedd yn cytuno fod y dull yn rhesymol (Estyn a Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan) a chydabu'r mwyafrif bach ar y Bwrdd (Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr). Er bod Cyngor Celfyddydau Cymru yn cytuno'n fras, nododd ystyriaeth ymarferol o ran gwrthdaro buddiannau.

35. Nid oedd Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda yn cytuno â'r cynnig ac awgrymodd fod y cwestiwn yn anghyson â'r cynnig yn y Bil drafft. Aeth ymlaen i nodi ei bod yn bwysig bod pob aelod gweithredol yn cael pleidleisio mewn cyfarfod Bwrdd.

Cwestiwn 7

Os felly, a ydych yn cytuno â'r dull a gymerwyd yn adran 13 o'r Bil Drafft?

Ymateb	Nifer
Ydw	4
Nac ydw	-
Niwtral	1

36. Ailadroddodd y rhai a gytunodd eu hymatebion i Gwestiynau 5 a 6. Atebodd Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda yn niwtral, gan awgrymu efallai y bydd angen

darparu canllawiau pellach ar yr adran hon o'r Bil drafft ynglŷn â'r modd y gofynnir i aelod sy'n gyflogai esgusodi ei hun rhag pleidleisio".

37. Er bod yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru yn cytuno'n fras â'r datrysiad a gynigir yn y Bil drafft, maent wedi awgrymu diwygiadau technegol i'w roi y tu hwnt i amheuaeth bod y gofyniad cworwm yn cael ei lacio o dan yr amgylchiadau lle mae aelod sy'n gyflogai yn mynychu cyfarfodydd Swyddfa Archwilio Cymru fel sylwedydd.

38. Mae'r Pwyllgor wedi penderfynu dileu'r cysyniad o "sylwedydd" yn y Bil drafft, oherwydd gallai diffinio "sylwedydd" o dan yr amgylchiadau hyn arwain at anawsterau ac ansicrwydd, a rhoi yn ei le gyfeiriad at aelodau sy'n gyflogeion nad ydynt yn "pleidleisio".

Newid i'r Bil drafft:

Mae'r Bil drafft bellach yn cynnig (yn adran 13 (2)) caniatáu i Swyddfa Archwilio Cymru nodi yn ei rheolau nad yw aelod(au) sy'n gyflogeion ac sy'n bresennol ond "ddim yn pleidleisio" yn cyfrif fel rhai sy'n bresennol at ddibenion y cworwm. Byddai hyn yn caniatáu i aelodau sy'n gyflogeion gymryd rhan mewn cyfarfodydd, ar yr amod nad yw'r aelodau hynny'n cymryd rhan yn y broses o wneud penderfyniadau.

5. Adroddiadau interim

39. Trafodir y gofyniad i lunio adroddiad interim o leiaf unwaith y flwyddyn ym Mhennod 6 o adroddiad y Pwyllgor, sef Trafodaeth o'r cynigion i ddiwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Cynnig

Newid y gofyniad ym mharagraff 3(3) o Atodlen 2 i Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 i lunio adroddiad interim o leiaf unwaith y flwyddyn a chynnwys darpariaeth yn lle hynny sy'n ei gwneud yn ofynnol llunio adroddiad interim (fel y'i diffinnir ar hyn o bryd) os bydd y Senedd yn gwneud cais am hynny.

CWESTIYNAU'R YMGYNGHORIAD

Cwestiwn 8

A ydych yn cytuno na ddylai fod yn ofynnol mwyach i Archwilydd Cyffredinol Cymru a Chadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru lunio adroddiad interim o leiaf unwaith y flwyddyn, ond y dylid cynnwys gofyniad mewn deddfwriaeth i lunio adroddiad interim ar gais y Senedd?

Ymateb	Nifer
Ydw	5
Nac ydw	-
Niwtral	3

40. Awgrymodd Estyn fod y dystiolaeth ar ddiddordeb yn yr Adroddiad Interim yn dangos ei fod yn faich diangen ac yn gost y gellir ei hosgoi. Ailadroddodd Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy y farn hon, fel y gwnaeth Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, a awgrymodd yr ymddengys bod y gofyniad i lunio Adroddiad Interim yn defnyddio lefel anghymesur o adnoddau. Roedd Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam yn cytuno â'r cynnig, ar yr amod y gellir sicrhau bod digon o wybodaeth am berfformiad ar gael i ganiatáu penderfyniad gwybodus ynghylch a ddylid gofyn am Adroddiad Interim ai peidio.

41. Nododd yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru na allant "ragweld sefyllfa lle na fyddem yn darparu adroddiad ar gais".

42. Ni wnaeth dau ymateb unrhyw sylw. Awgrymodd Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan fod adroddiad unwaith y flwyddyn yn ymddangos yn rhesymol ac amlinellodd ddewisiadau amgen posibl fel adroddiad uchafbwyntiau.

Cwestiwn 9

Os felly, a ydych yn cytuno â'r dull a gymerwyd yn adran 16 o'r Bil Drafft?

Ymateb	Nifer
Ydw	5
Nac ydw	-
Niwtral	3

43. O ran y cynigion perthnasol yn y Bil drafft, roedd pum ymateb yn cytuno â'r dull gweithredu. Tra bod y tri ymateb niwtral naill ai heb godi unrhyw fater neu wedi cyfeirio at eu hateb blaenorol yn yr adran hon.

Ni chynigir unrhyw newidiadau pellach i'r Bil drafft mewn perthynas ag adroddiadau interim.

6. Gosod adroddiadau a chyfrifon

44. Trafodir gosod adroddiad a chyfrifon blynyddol yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru ym Mhennod 7 o adroddiad y Pwyllgor, sef [Trafodaeth o'r cynigion i ddiwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus \(Cymru\) 2013](#).

Cynnig

Symleiddio'r darpariaethau yn Neddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 i alluogi:

- Archwilydd Cyffredinol Cymru a Chadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru i ddarparu eu hadroddiad blynyddol i archwilydd allanol Swyddfa Archwilio Cymru heb fod yn hwyrach na phum mis ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol; ac
- yn dilyn hynny, ei gwneud yn ofynnol i'r archwilydd allanol osod yr adroddiad wrth osod y cyfrifon blynyddol.

CWESTIYNAU'R YMGYNGHORIAD

Cwestiwn 10

A ydych yn cytuno y dylid newid y gofyniad i osod yr adroddiad blynyddol (ar arfer swyddogaethau Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru) ym mharagraff 3(1) o Atodlen 2 i Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 i'w gwneud yn ofynnol i'r archwilydd allanol osod yr adroddiad wrth osod yr adroddiad blynyddol a'r cyfrifon?

Ymateb	Nifer
Ydw	5
Nac ydw	-
Niwtral	2

45. Roedd saith ymateb i Gwestiwn 10. Roedd pump yn gadarnhaol, ac er bod sylwadau'n gyfyngedig, soniodd yr ymatebion fod y cynnig yn osgoi dyblygu. Roedd y ddau ymateb arall yn niwtral a naill ai'n nodi nad oedd ganddynt unrhyw broblem gyda'r cynigion neu nad oeddent yn ymddangos yn "afresymol".

Cwestiwn 11

Os felly, a ydych yn cytuno â'r dull a gymerwyd yn adran 15 o'r Bil Drafft?

Ymateb	Nifer
Ydw	5
Nac ydw	-
Niwtral	2

46. Roedd ymatebion i Gwestiwn 11 naill ai'n cytuno neu heb wneud unrhyw sylwadau ychwanegol i'r rheini yn yr ymatebion i Gwestiwn 10.

Ni chynigir unrhyw newidiadau pellach i'r Bil drafft mewn perthynas â gosod adroddiad a chyfrifon blynyddol yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru.

7. Terfynau amser o ran ardystio

47. Trafodir y gofyniad a roddir ar yr Archwilydd Cyffredinol i osod copi o gyfrifon ardystiedig rhai cyrff archwiledig ac adrodd heb fod yn hwyrach na phedwar mis ar ôl iddynt gael eu cyflwyno ym Mhennod 8 o adroddiad y Pwyllgor, sef Trafodaeth o'r cynigion i ddiwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Cynnig

Diwygio'r deddfiadau hynny sy'n nodi terfyn amser o bedwar mis i Archwilydd Cyffredinol Cymru ardystio a gosod copi o gyfrifon ac adroddiad corff archwiledig:

- i ganiatáu i Archwilydd Cyffredinol Cymru osod copi o'r cyfrifon ardystiedig a'r adroddiad ar ôl y terfyn amser o bedwar mis;
- i'w gwneud yn ofynnol i Archwilydd Cyffredinol Cymru egluro i'r Senedd pam na ellir bodloni'r terfyn amser o bedwar mis; ac
- i'w gwneud yn ofynnol i Archwilydd Cyffredinol Cymru osod y cyfrifon ardystiedig a'r adroddiad cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol.

CWESTIYNAU'R YMGYNGHORIAD

Cwestiwn 12

A ydych yn cytuno y dylid diwygio'r ddeddfwriaeth bresennol sy'n ei gwneud yn ofynnol i Archwilydd Cyffredinol Cymru ardystio a gosod cyfrifon ac adroddiad corff a archwilir o fewn pedwar mis:

- **i ganiatáu i Archwilydd Cyffredinol Cymru osod copi o'r cyfrifon ardystiedig a'r adroddiad ar ôl y terfyn amser o bedwar mis,**
- **i'w gwneud yn ofynnol i Archwilydd Cyffredinol Cymru egluro i'r Senedd pam na ellir bodloni'r terfyn amser o bedwar mis ac**
- **i'w gwneud yn ofynnol i Archwilydd Cyffredinol Cymru osod y cyfrifon ardystiedig a'r adroddiad cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol?**

Ymateb	Nifer
Ydw	5
Nac ydw	1
Niwtral	2

48. Awgrymodd Estyn fod y terfyn amser yn annhebygol o gael ei ymestyn. Nododd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr fod angen rhoi digon o amser i gyrff archwiliedig wneud sylwadau ar ganfyddiadau'r archwiliad. Eglurodd yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru mai gweithdrefn frys oedd y broses ddiwygiedig ac na fyddai'n cael ei defnyddio fel "esgus hawdd a pharod am oedi".

49. Ni chododd y ddau ymateb niwtral unrhyw fater neu gwnaethant nodi nad oeddent yn teimlo bod y cynnig yn afresymol.

50. Awgrymodd Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam nad oedd y wybodaeth y tu ôl i'r cynnig yn rheswm digon dilys dros ddiwygio'r targed o bedwar mis.

Cwestiwn 13

Os felly, a ydych yn cytuno â'r dull a gymerwyd yn adran 17 ac Atodlen 1 i'r Bil Drafft?

Ymateb	Nifer
Ydw	5
Nac ydw	-
Niwtral	2

51. Ni roddodd y rhai a oedd yn cytuno â'r dull yn y Bil drafft sylwadau y tu hwnt i'r rhai a geir yn eu hymatebion i Gwestiwn 12.

52. Cytunodd Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam â'r drafftio arfaethedig o'r gwelliannau yn y Bil drafft er iddo anghytuno â'r cynnig yng Nghwestiwn 12.

53. Unwaith eto, ni chododd y ddau ymateb niwtral unrhyw fater neu gwnaethant nodi nad oeddent yn teimlo bod y cynnig yn afresymol.

Ni chynigir unrhyw newidiadau pellach i'r Bil drafft mewn perthynas â'r Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru yn gosod copïau o adroddiadau a chyfrifon ardystiedig rhai cyrff.

8. Penodi archwilwyr cyfrifon Swyddfa Archwilio Cymru

54. Trafodir y darpariaethau sy'n ymwneud â phenodi archwilwyr cyfrifon y Swyddfa Archwilio Cymru ym Mhennod 9 o adroddiad y Pwyllgor, sef Trafodaeth o'r cynigion i ddiwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Cynnig

Diwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 er mwyn caniatáu i Swyddfa Archwilio Cymru benodi ei harchwilwyr allanol, ar yr amod bod y Senedd yn cymeradwyo:

- y penodiad,
- telerau'r penodiad, ac
- y dull caffael.

CWESTIYNAU'R YMGYNGHORIAD

Cwestiwn 14

A ydych yn cytuno y dylai penodiad archwilydd Swyddfa Archwilio Cymru fod yn fater cytundebol rhwng Swyddfa Archwilio Cymru a'r archwilydd, ac y dylai'r penodiad (a'r telerau a'r amodau cysylltiedig) fod yn amodol ar gymeradwyaeth y Cynulliad?

Ymateb	Nifer
Ydw	6
Nac ydw	-
Niwtral	1

55. Roedd chwech o'r saith ymateb yn gadarnhaol, gyda'r ymatebion yn nodi llai o gymhlethdod a mwy o effeithlonrwydd (Estyn a'r Archwilydd Cyffredinol/Swyddfa Archwilio Cymru). Roedd un ymateb yn niwtral ond nid oedd yn codi unrhyw faterion.

Cwestiwn 15**Os felly, a ydych yn cytuno â'r dull a gymerwyd yn adran 14 o'r Bil Drafft?**

Ymateb	Nifer
Ydw	5
Nac ydw	-
Niwtral	1

56. Ni ddarparwyd unrhyw wybodaeth ychwanegol y tu hwnt i'r ymatebion i Gwestiwn 14.

Ni chynigir unrhyw newidiadau pellach i'r Bil drafft mewn perthynas â phenodi archwilwyr cyfrifon Swyddfa Archwilio Cymru.

9. Penodi aelodau anweithredol a Chadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru

57. Trafodir y darpariaethau sy'n ymwneud â phenodi aelodau anweithredol a Chadeirydd y Swyddfa Archwilio Cymru ym Mhennod 9 o adroddiad y Pwyllgor, sef Trafodaeth o'r cynigion i ddiwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Cynnig

Diwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 i'w gwneud yn bosibl ymestyn penodiad aelod anweithredol am ail dymor o hyd at bedair blynedd, ar yr amod ei fod yn cyflawni ei ddyletswyddau'n dderbyniol.

CWESTIYNAU'R YMGYNGHORIAD

Cwestiwn 16

A ydych yn cytuno y dylid diwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 i'w gwneud yn bosibl ymestyn penodiad aelod anweithredol sy'n gwasanaethu ar y Bwrdd am ail dymor o hyd at bedair blynedd, ar yr amod ei fod yn cyflawni ei ddyletswyddau'n dderbyniol?

Ymateb	Nifer
Ydw	5
Nac ydw	1
Niwtral	1

58. Roedd pump o'r saith ymateb yn gadarnhaol, gyda'r ymatebion yn awgrymu y byddai'n darparu hyblygrwydd (Estyn) a bod y broses bresennol yn "ddianghenraid o feichus" (yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru). Awgrymodd eraill y byddai angen iddo fod ar sail perfformiad derbyniol (Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr) ac y dylid adolygu'r dull os oes gan ymgeiswyr allanol ddiddordeb sylweddol (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy).

59. Roedd Cyngor Celfyddydau Cymru yn anghytuno â'r cynnig, gan awgrymu bod teilyngdod mewn cael proses gystadleuol bob pedair blynedd. Byddai hyn yn sicrhau bod cyfansoddiad y panel yn parhau i fod yn ffres ac yn adlewyrchu Cymru amrywiol a bywiog.

60. Nid oedd Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda yn cytuno nac yn anghytuno â'r cynnig, ond awgrymodd y byddai angen arweiniad ynghylch pwy sy'n gorfod asesu perfformiad derbyniol ar gyfer aelodau'r Bwrdd.

Cwestiwn 17

Os felly, a ydych yn cytuno â'r dull a gymerwyd yn adran 7, adran 8 ac adran 9 o'r Bil Drafft?

Ymateb	Nifer
Ydw	4
Nac ydw	1
Niwtral	1

61. Ailadroddodd yr holl ymatebwyr eu hymatebion i Gwestiwn 16.

62. Cafodd y Bil drafft wared ar y gofyniad yn Neddf 2013 bod penodiadau ar gyfer Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru "yn seiliedig ar gasgliadau cystadleuaeth deg ac agored". Roedd hyn er mwyn osgoi'r awgrym y gallai estyniadau statudol o'r penodiadau hynny gael eu "dal" gan y gofyniad hwnnw ac felly methu gweithredu'n effeithiol. Fodd bynnag, mae cyngor cyfreithiol dilynol wedi rhybuddio y gallai dileu darpariaethau sy'n gofyn am gystadleuaeth deg ac agored gael ei adolygu fel "cam yn ôl" o ran sefydlu Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru, a'i ystyried mewn goleuni negyddol er gwaethaf y bwriad polisi gwirioneddol.

63. Cafodd y Pwyllgor wybod na fyddai cadw'r gofyniad "cystadleuaeth deg ac agored" yn atal ymestyn penodiad aelod anweithredol sy'n gwasanaethu, ar y sail y byddai estyniad yn ymwneud â phenodiad presennol yn hytrach na bod yn benodiad newydd.

Newid i'r Bil drafft:

Nid yw adran 7(3) o'r Bil drafft bellach yn dileu'r gofyniad i benodiadau Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru fod yn "seiliedig ar gasgliad cystadleuaeth deg ac agored".

64. Mae'r Pwyllgor hefyd wedi cytuno i ddiwygio darpariaethau penodi Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru yn adran 7 o'r Bil drafft.

Newid i'r Bil drafft:

Mae adran 7 o'r Bil drafft wedi'i diwygio i:

- symleiddio'r gwaith drafftio er mwyn cael gwared ar y cyfyngiad ar nifer y penodiadau neu'r estyniadau (ond gan gadw'r terfyn 8 mlynedd ar yr amser mwyaf y gellir ei wasanaethu ar y bwrdd fel aelod anweithredol);
- cryfhau'r gwaharddiad ar allu'r Senedd i wneud penodiadau neu estyniadau a fyddai'n cael yr effaith o dorri'r rheol "hyd at 8 mlynedd a dim mwy na hynny", drwy ddarparu "na ddylai" y Senedd dorri y gwaharddiad hwnnw yn lle "rhaid" peidio, a chred y Pwyllgor y byddai hyn yn gwneud unrhyw benodiadau o'r fath yn annilys yn lle anghyfreithlon.

10. Gofyniad i ymgynghori ar rai agweddau ar y broses benodi

65. Trafodir y gofyniad i ymgynghori ar rai agweddau ar y broses benodi ym Mhennod 9 o adroddiad y Pwyllgor, sef Trafodaeth o'r cynigion i ddiwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Y cynigion

Dileu'r gofynion a osodir ar y Senedd i ymgynghori â'r Prif Weinidog ar y canlynol:

- penodi Cadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru [paragraff 5(2) o Atodlen 1],
- y trefniadau o ran tâl cydnabyddiaeth y Cadeirydd [paragraff 7(2) o Atodlen 1] ac Archwilydd Cyffredinol Cymru [adran 7(2)], a
- dod â phenodiad y Cadeirydd i ben [paragraff 12(2) o Atodlen 1]

er mwyn amddiffyn annibyniaeth y rolau hynny.

Dileu'r gofyniad i ymgynghori "â pherson priodol sydd â goruchwyliaeth dros benodiadau cyhoeddus" ynglŷn â threfniadau talu a thelerau eraill o ran penodi aelodau anweithredol Swyddfa Archwilio Cymru a'r Cadeirydd [paragraff 9(1) o Atodlen 1] a chyflwyno darpariaeth yn lle hynny sy'n caniatáu i'r Senedd ymgynghori ag unrhyw bersonau sy'n briodol yn ei farn.

Diwygio adran 5(3) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus 2013 i'w gwneud yn ofynnol i'r Senedd gyhoeddi rhestr o swyddi neu drefniadau cyfyngedig y byddai angen i gyn-Archwilydd Cyffredinol Cymru ymgynghori â'r Senedd yn eu cylch cyn eu derbyn neu ymrwmo iddynt ar ôl gadael y swydd, ond dim ond os bydd unrhyw gyfyngiadau o'r fath wedi'u nodi.

CWESTIYNAU'R YMGYNGHORIAD

Cwestiwn 18

A ydych yn cytuno y dylid dileu'r gofyniad i'r Senedd ymgynghori â'r Prif Weinidog ynghylch y materion a ganlyn:

- **penodi Cadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru;**
- **y trefniadau o ran tâl y Cadeirydd ac Archwilydd Cyffredinol Cymru; a**
- **dod â phenodiad y Cadeirydd i ben?**

Ymateb	Nifer
Ydw	5
Nac ydw	1
Niwtral	1

66. Awgrymodd Estyn fod y newidiadau'n cefnogi annibyniaeth y sefydliad. Awgrymodd yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru ei fod yn dileu'r risg o ganfyddiad bod corff archwiliedig yn cael dylanwad amhriodol ar y rhai sy'n gyfrifol am fonitro a chynghori ei archwilydd, yn ogystal â pheryglu tanseilio annibyniaeth yr Archwilydd Cyffredinol.

67. Nid oedd yr un ymateb niwtral yn codi unrhyw faterion. Fodd bynnag, awgrymodd yr un ymateb negyddol (Cyngor Celfyddydau Cymru) fod y darpariaethau presennol yn debyg i'r rhai mewn mannau eraill ac y dylid cynnal y status quo gyda threfniadau archwilio eraill ledled y DU. Er enghraifft, mae Deddf Cyfrifoldeb am Gyllidebau ac Archwilio Cenedlaethol 2011 yn mynnu; y dylai'r Prif Weinidog a'r unigolyn sy'n cadeirio'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus wneud trefniadau tâl ar y cyd cyn i berson gael ei benodi'n Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol, mewn perthynas â'r person hwnnw.

Cwestiwn 19

A ydych yn cytuno y dylid dileu'r gofyniad i'r Senedd ymgynghori â pherson priodol sydd â goruchwyliaeth dros benodiadau cyhoeddus ynglŷn â threfniadau talu cydnabyddiaeth a thelerau eraill sy'n ymwneud â phenodiad?

Ymateb	Nifer
Ydw	4
Nac ydw	1
Niwtral	2

68. Awgrymodd y pedwar ymateb cadarnhaol nad oedd yn glir pwy oedd y darpariaethau presennol yn ymwneud â hwy (yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru) a bod y newid arfaethedig yn rhoi mwy o hyblygrwydd (Estyn).

69. Nid oedd yr ymatebion niwtral yn nodi unrhyw faterion. Fodd bynnag, cyfeiriodd yr ymateb negyddol (Cyngor Celfyddydau Cymru) at ei ymateb i Gwestiwn 18.

Cwestiwn 20

A ydych yn cytuno y dylid cynnwys darpariaeth gyffredinol sy'n caniatáu i'r Senedd ymgynghori ag unrhyw berson sy'n briodol yn ei farn cyn arfer unrhyw swyddogaethau mewn perthynas ag Archwilydd Cyffredinol Cymru neu Swyddfa Archwilio Cymru?

Ymateb	Nifer
Ydw	6
Nac ydw	-
Niwtral	1

70. Nododd Estyn y byddai'r darpariaethau'n darparu mwy o hyblygrwydd.

71. Nid oedd yr ymateb niwtral yn codi unrhyw faterion.

Cwestiwn 21

Os felly, a ydych yn cytuno â'r dull a gymerwyd yn adran 6, adran 10 ac adran 11 o'r Bil drafft?

Ymateb	Nifer
Ydw	4
Nac ydw	1
Niwtral	1

72. Ni roddodd yr ymatebion fanylion ychwanegol i'r hyn a gafwyd yn yr ymatebion i'r cwestiynau blaenorol yn yr adran hon.

Cwestiwn 22

A ydych yn cytuno y dylid diwygio adran 5(3) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus 2013 i'w gwneud yn ofynnol i'r Cynulliad gyhoeddi rhestr o swyddi neu drefniadau cyfyngedig y byddai angen i gyn-Archwilydd Cyffredinol Cymru ymgynghori â'r Cynulliad yn eu cylch cyn eu derbyn neu ymrwymo iddynt ar ôl gadael y swydd, ond dim ond os bydd unrhyw gyfyngiadau o'r fath wedi'u nodi?

Ymateb	Nifer
Ydw	5
Nac ydw	-
Niwtral	2

73. Ni ddarparwyd unrhyw wybodaeth arwyddocaol ochr yn ochr â'r ymatebion.

Cwestiwn 23

Os felly, a ydych yn cytuno â'r dull a gymerwyd yn adran 5 o'r Bil Drafft?

Ymateb	Nifer
Ydw	4
Nac ydw	-
Niwtral	2

74. Unwaith eto, ni ddarparwyd unrhyw wybodaeth arwyddocaol ochr yn ochr â'r ymatebion.

Ni chynigir unrhyw newidiadau pellach i'r Bil drafft mewn perthynas â'r gofyniad i ymgynghori ar rai agweddau ar y broses benodi.

11. Materion yn ymwneud â deddfwriaeth archwilio cyhoeddus ehangach yng Nghymru

75. Roedd Pennod 10 o adroddiad y Pwyllgor, sef Trafodaeth o'r cynigion i ddiwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 yn amlinellu materion yn ymwneud â deddfwriaeth archwilio cyhoeddus ehangach yng Nghymru.

Cwestiwn 24

A ydych yn teimlo y dylai'r Bil Drafft gynnwys darpariaethau sy'n ymwneud â'r materion a ganlyn:

- **y diffyg dyletswydd ar Archwilydd Cyffredinol Cymru i gyrraedd casgliad gwerth am arian mewn cyrff llywodraeth ganolog;**
- **absenoldeb darpariaeth eglur mewn statud ar gyfer barn rheoleiddra ymhlith llawer o gyrff y Llywodraeth ganolog;**
- **gofynion gosod sy'n gorgyffwrdd;**
- **pwerau paru data Cymru?**

Ymateb	Nifer
Ydw	4
Nac ydw	2
Niwtral	2

76. Awgrymodd pedwar ymateb y dylai'r Bil gynnwys un neu fwy o ddarpariaethau sy'n ymwneud â'r darpariaethau a nodir yng Ngwestiwn 24.

77. Awgrymodd yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru y dylid gweithredu pob maes, gan nodi, er bod rhywfaint o archwiliad achlysurol o werth am arian mewn cyrff lle nad oedd dyletswydd, nid oedd hyn mor drylwyr ag y gallai fod. Nodwyd hefyd fod absenoldeb darpariaeth benodol yn ymwneud â safbwyntiau rheoleiddra yn golygu bod "elfen sylfaenol o reolaeth y Cynulliad ar wariant llywodraeth ganolog ar goll o statud mewn perthynas â rhai cyrff". Awgrymwyd nad oedd gofynion gosod sy'n gorgyffwrdd "yn gymorth i sicrhau eglurder cyfrifoldeb" ac roedd pwerau paru data ar ei hôl hi.

78. Cytunodd Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam â'r cynigion, yn enwedig ymestyn pwerau paru data. Nododd ymatebion eraill ei fod yn ddarn o waith

sylweddol i ddatrys problemau sy'n ymwneud â gwerth am arian a rheoleidd-dra (Estyn).

79. Ymatebodd Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda yn niwtral, gan awgrymu nad oedd ganddo ddigon o dystiolaeth o gymharu paru data â chenhedloedd eraill y DU i ymateb i'r cwestiwn. Ni fynegodd Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru unrhyw wrthwynebiadau i farn rheoleidd-dra a gofynion gwerth am arian yn cael eu mewnosod mewn deddfwriaeth berthnasol.

80. Ymatebodd Cyngor Celfyddydau Cymru yn negyddol, gan awgrymu y byddai'n debygol o fod "yn gymhleth a llafurus" i newid ei Siarter Frenhinol. Awgrymodd hefyd y gallai fod problemau eraill gyda newid o'r fath a'i statws fel elusen. Ymatebodd Cyngor y Gweithlu Addysg yn negyddol hefyd gan wrthwynebu newid o'r fath ar sail statws y sefydliad.

81. Cytunodd y Pwyllgor o'r blaen na fyddai'n bwrw ymlaen â chynigion yn ymwneud â deddfwriaeth archwilio cyhoeddus ehangach ond y byddai'n derbyn dystiolaeth bellach ar y materion hynny fel rhan o'r ymgynghoriad hwn. Er bod y Pwyllgor yn nodi bod rhai ymgynghorwyr yn gefnogol i'r Bil yn cynnwys darpariaethau'n ymwneud â deddfwriaeth archwilio cyhoeddus ehangach yng Nghymru, ni chyflwynodd ymatebwyr unrhyw dystiolaeth newydd i gefnogi'r cynigion hyn.

12. Materion eraill

82. Fel rhan o'r ymarfer ymgynghori, ceisiodd y Pwyllgor farn ar oblygiadau ariannol y Bil drafft, yn ogystal ag unrhyw sylwadau cyffredinol.

Cwestiwn 25

A fydd unrhyw rai o'r cynigion sydd wedi'u cynnwys yn y Bil Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru) Drafft yn arwain at unrhyw oblygiadau ariannol (er enghraifft, costau neu fanteision) i chi neu'ch sefydliad?

Os felly, a allwch ddisgrifio'r goblygiadau ariannol posibl i chi neu'ch sefydliad a rhoi amcangyfrif o'r gost (os yw'n bosibl i chi wneud hynny)?

Ymateb	Nifer
Ydw	-
Nac ydw	-
Niwtral	7

83. Cafwyd saith ymateb i'r cwestiwn ynghylch goblygiadau ariannol y Bil drafft, a chafodd pob un ei ystyried yn 'niwtral' ar y sail nad ydynt yn mynegi barn gadarnhaol na negyddol ar y costau.

84. Yn gyffredinol, roedd yr ymatebion yn awgrymu y byddai'r costau'n ymylol (Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda) neu nad oeddent yn rhagweld unrhyw effaith (Estyn / Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr). Awgrymodd rhai ymatebion ei bod yn aneglur beth fyddai'r effaith (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam).

85. Awgrymodd Cyngor y Celfyddydau y gallai ffioedd gynyddu o bosibl pe bai gwrthbwysio rhwng cyrff yn cael ei gynnwys.

86. Fel rhan o'i ymateb, diweddarodd yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru yr asesiad cost a luniwyd ochr yn ochr â'u Bil drafft (**Mehefin 2018**), gan nodi bod defnyddio'r term swyddogaeth yn golygu y bydd "angen parhaus am ddadansoddiad manwl o'r amser a dreulir ar swyddogaethau penodol" ac y bydd hyn felly'n lleihau'r arbedion cost a amcangyfrifwyd yn wreiddiol. Awgrymwyd y gallai'r newid haneru'r arbedion o'r amcangyfrif gwreiddiol, i £10,000 - £20,000 y flwyddyn, ac awgrymwyd y byddai'r rhan fwyaf o'r arbediad amcangyfrifedig o £5,000 o fis Mehefin 2018 yn aros. Mae amcangyfrif y cyfraniad o wargedion ar waith cytundeb yn parhau i fod yn £7,500 y flwyddyn.

- 87.** O ran Adroddiadau Interim, mae'r Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru yn nodi bod yr arbediad o £20,000 a briodolir i beidio â gorfod llunio'r adroddiad mwyach yn aros. Fodd bynnag, mewn blynyddoedd pan fydd y Pwyllgor yn gofyn am adroddiad o'r fath, ni fyddai'r arbediad yn cael ei wireddu.
- 88.** Ni chafodd y newidiadau i'r trefniadau penodi ar gyfer archwilwyr Swyddfa Archwilio Cymru eu cynnwys yng nghynigion Bil drafft Swyddfa Archwilio Cymru. Mae'n amcangyfrif y gallai cynnwys darpariaethau sy'n ymwneud ag archwilwyr Swyddfa Archwilio Cymru, fel y nodwyd yn yr ymgynghoriad, arwain at arbedion o "£2,000 o leiaf" ar gyfer pob penodiad.
- 89.** Mae'r Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru hefyd yn amcangyfrif y gallai fod arbedion yn deillio o newidiadau yn y trefniadau penodi ar gyfer aelodau anweithredol a Chadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru, ond ei bod yn "anodd mesur yr arbedion hyn, gan ei bod yn anochel y caiff amser ei dreulio hefyd ar drafod yn gyffredinol ynghylch yr angen i lenwi swyddi gwag".
- 90.** Mae'r Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru yn awgrymu y bydd y gallu i osod cyfrifon ar ôl terfyn amser o bedwar mis yn arbed £4,000 bob tro ac mae wedi tybio y gallai hyn ddigwydd unwaith bob wyth mlynedd.
- 91.** Mae'r Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru yn amcangyfrif costau gweithredu o "lai na £1,000 fwy na thebyg".

Cwestiwn 26

A oes gennych unrhyw beth arall i'w nodi neu unrhyw sylwadau cyffredinol eraill o ran Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 neu Fil Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru) Drafft y Pwyllgor?

- 92.** Ar wahân i rai sylwadau ar y derminoleg yn y ddeddfwriaeth gan yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru, ni wnaeth y rhai a ymatebodd i'r cwestiwn hwn unrhyw sylwadau eraill.

13. Materion pellach a nodwyd

Anghymhwys fel aelod, neu gyflogai, Swyddfa Archwilio Cymru

Y darpariaethau presennol

93. Mae paragraff 26 o Atodlen 1 i Ddeddf 2013 yn nodi'r seiliau lle na ellir penodi (neu barhau i benodi) person yn aelod neu'n gyflogai i Swyddfa Archwilio Cymru.

94. Mae'r meini prawf anghymhwys a restrir ym mharagraff 26(3) yn cynnwys y canlynol:

“Mae person wedi ei anghymhwysio rhag bod yn aelod o SAC neu'n gyflogai iddi os yw'r person...yn dal unrhyw swydd arall y caniateir i berson gael ei benodi iddi, neu ei argymhell ar ei chyfer neu ei enwebu ar ei chyfer, gan neu ar ran...y Goron.”

Mater

95. Wrth recriwtio i Fwrdd Swyddfa Archwilio Cymru, mae angen ystyried ymrwymadau presennol ymgeiswyr ochr yn ochr â'r darpariaethau anghymhwysio yn Neddf 2013. Weithiau mae hyn wedi arwain at ystyried bod ymgeiswyr yn anghymwys i'w penodi, yn benodol mewn perthynas â phenodiadau a wneir gan y Goron, neu ar ran y Goron.

96. Mae'r Pwyllgor wedi derbyn cyngor cyfreithiol fel a ganlyn:

- mae'r "Goron" yn gysyniad hanesyddol ac mae ei hystyr mewn deddfwriaeth fodern yn dibynnu ar y cyd-destun y mae'n cael ei defnyddio ynddo,
- yn gyffredinol, wrth gyfeirio at lywodraeth weithredol mae cyfeiriad at y Goron yn cynnwys Llywodraeth y DU, a gall gynnwys y gweinyddiaethau datganoledig,
- effaith y ddarpariaeth hon yw bod dal swydd y penodir person iddi gan Lywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru, ac o bosibl gan weinyddiaethau datganoledig yr Alban a Gogledd Iwerddon, yn anghymhwyso'r person hwnnw rhag bod yn aelod o Swyddfa Archwilio Cymru.

97. Mae'r Pwyllgor yn pryderu y gallai'r ddarpariaeth anghymhwysio effeithio ar allu'r Senedd i ddenu ymgeiswyr o ansawdd uchel i wasanaethu ar Fwrdd Swyddfa Archwilio Cymru, o ystyried y gall maint y ddarpariaeth anghymhwysio

fod yn ehangach na'r angen i amddiffyn annibyniaeth Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru.

98. Fodd bynnag, yn sgil y cymhlethdodau a'r amser cyfyngedig sy'n weddill yn y Pumed Senedd, mae'r Pwyllgor yn awgrymu y dylai'r mater hwn gael ei ystyried ymhellach gan bwyllgor o'r Chweched Senedd yn y dyfodol.

Argymhelliad 2. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod pwyllgor yn y dyfodol yn y Chweched Senedd yn ystyried y darpariaethau anghymhwysu mewn perthynas â'r Goron (paragraff 26 o Atodlen 1 i Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013) fel rhan o unrhyw waith yn y dyfodol ar y Bil Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru).

Treuliau Archwilydd Cyffredinol Cymru

Y darpariaethau presennol

99. Mae adran 7 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus Cymru 2013 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Senedd wneud trefniadau ar gyfer talu cydnabyddiaeth Archwilydd Cyffredinol cyn i unigolyn gael ei benodi. Mae'n caniatáu talu "cyflog, lwfansau, arian rhodd, trefniadau ar gyfer pensiwn a buddion eraill", ac yn ei gwneud yn ofynnol i'r symiau hyn gael eu hysgwyddo gan Gronfa Gyfunol Cymru a'u talu o'r Gronfa honno. Comisiwn y Senedd sy'n gweinyddu'r trefniadau hyn.

100. Ar wahân, mae paragraff 13 Atodlen 1 Deddf 2013 yn darparu y "caiff SAC wneud darpariaeth i daliadau ychwanegol gael eu gwneud i'r Archwilydd Cyffredinol drwy lwfansau a buddion eraill i dalu treuliau yr aed iddynt yn briodol ac o anghenraid gan yr Archwilydd Cyffredinol yn rhinwedd ei swydd fel aelod o SAC a phrif weithredwr arni".

Mater

101. Ar 7 Chwefror, cododd Swyddfa Archwilio Cymru fater ynglŷn â nodi treuliau a dalwyd i'r Archwilydd Cyffredinol yn rhinwedd ei swydd fel Archwilydd Cyffredinol ac, ar wahân i hynny, fel Prif Weithredwr Swyddfa Archwilio Cymru.⁴

102. Hyd yma, mae Swyddfa Archwilio Cymru wedi talu holl dreuliau teithio a chynhaliadau yr Archwilydd Cyffredinol o'i chyllideb flynyddol heb unrhyw dâl uniongyrchol o Gronfa Gyfunol Cymru. Mae Swyddfa Archwilio Cymru o'r farn nad yw darpariaethau Deddf 2013 yn glir ac, at hynny, nad yw'n ymarferol nac yn gysniadol gadarn i geisio gwahanu treuliau'r Archwilydd Cyffredinol rhwng y rhai

⁴ [Llythyr gan Swyddfa Archwilio Cymru, 7 Chwefror 2020](#)

a ysgwyddir gan yr Archwilydd Cyffredinol a'r rhai a ysgwyddir ar wahân fel Prif Weithredwr.

103. Gwahoddodd Swyddfa Archwilio Cymru y Pwyllgor i ystyried a ddylid diwygio adran 7 a pharagraff 13 o Atodlen 1 i Ddeddf 2013 i'w gwneud yn gliriach, ond nododd nad yw Swyddfa Archwilio Cymru o'r farn bod y mater yn flaenoriaeth uchel, "ar yr amod fod y Pwyllgor yn fodlon ar y dehongliad a'r dull a fabwysiedir gan Swyddfa Archwilio Cymru".

104. Ar ôl myfyrio ar ddull presennol Swyddfa Archwilio Cymru a cheisio cyngor cyfreithiol, ysgrifennodd y Pwyllgor at Swyddfa Archwilio Cymru yn nodi ei safbwynt:

"Felly, ym marn y Pwyllgor, dim ond i'r graddau y gellir priodoli'r treuliau i swyddogaethau'r Archwilydd Cyffredinol fel aelod a phrif weithredwr Swyddfa Archwilio Cymru y mae arfer Swyddfa Archwilio Cymru wrth dalu holl dreuliau'r Archwilydd Cyffredinol yn cydymffurfio â gofynion Deddf 2013. Os yw unrhyw dreuliau o'r fath yn ymwneud (boed yn gyfan gwbl neu'n rhannol) â swyddogaethau nad ydynt i'r Archwilydd Cyffredinol fel aelod neu brif weithredwr, ni fyddai taliadau o'r fath yn cydymffurfio â gofynion Deddf 2013 a gall arwain at broblemau o ran anghysondebau."⁵

105. Mae'r Pwyllgor wedi gwahodd y Swyddfa Archwilio Cymru i fyfyrion ar ei arfer cyfredol o dalu treuliau i'r Archwilydd Cyffredinol ac ystyried y sefyllfa gyda'i harchwilwyr, os oes angen. Mae'r Pwyllgor o'r farn bod angen ystyried y mater hwn ymhellach.

Argymhelliad 3. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod pwyllgor yn y dyfodol yn y Chweched Senedd yn ystyried y darpariaethau sy'n ymwneud â thalu treuliau'r Archwilydd Cyffredinol (adran 7 a pharagraff 13 o Atodlen 1 i Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013) fel rhan o unrhyw waith yn y dyfodol ar y Bil Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru).

⁵ [Llythyr at Swyddfa Archwilio Cymru, 2 Chwefror 2021](#)

14. Newidiadau drafftio eraill

Mae Rhan 2 o Ddeddf Senedd ac Etholiadau (Cymru) 2020 wedi ailenwi Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Deddfau'r Cynulliad a chyrrff a swyddfeydd cysylltiedig amrywiol, ers 6 Mai 2020. Digwyddodd y newidiadau hyn yn dilyn ymgynghoriad y Pwyllgor ar y Bil drafft.

Mae pob cyfeiriad yn y Bil at Gynulliad Cenedlaethol Cymru wedi'i ddiweddarau i Senedd Cymru er mwyn adlewyrchu newid enw'r sefydliad.

At hynny, mae'r Pwyllgor wedi mewnosod adran 18 ac Atodlen 2 newydd i'r Bil er mwyn i rai cyfeiriadau at enwau blaenorol Senedd Cymru a Chomisiwn y Senedd⁶ yn Neddf 2013, ac mewn deddfwriaeth arall a gynigir i'w diwygio gan Atodlen 1 i'r Bil, gael eu diweddarau pan fo'n briodol. Er nad yw diweddariadau penodol yn ofynnol, mae'r Pwyllgor yn ystyried y bydd y newidiadau hyn yn gwella hygyrchedd y deddfwriaeth honno.

Mae'r Pwyllgor hefyd wedi diwygio Atodlenni 3 a 4 y Bil drafft, sy'n ymdrin â diwygiadau canlyniadol a threfniadau pontio, i wella a symleiddio'r gwaith drafftio. Nid oes unrhyw newidiadau polisi yn codi o'r gwelliannau hyn.

⁶ O dan adran 150A(2) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, dylid darllen cyfeiriadau mewn deddfwriaeth bresennol at Gynulliad Cenedlaethol Cymru, Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru neu Ddeddfau Cynulliad Cenedlaethol Cymru fel, neu'n cynnwys, yr enwau perthnasol a roddir gan Ran 2 Deddf Senedd ac Etholiadau (Cymru) 2020.

Atodiad A: Y Bil Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru) drafft (ôl-ymgyngori)

Bil Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru)

i

Bil Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru)

[DRAFFTÔL-YMGYNGHORI]

CYNNWYS

RHAN 1

CYFLYNIAD

1 Trosolwg

RHAN 2

DIWYGIADAU I DDEDDF ARCHWILIO CYHOEDDUS (CYMRU) 2013

- Ffioedd am ddarparu gwasanaethau
- Darpariaeth gyffredinol yn ymwneud â ffioedd
- Cynllun ar gyfer codi ffioedd
- Cyflogaeth etc. cyn-Archwilydd Cyffredinol a thalu cydnabyddiaeth
- Gofynion ymgynghori
- Penodi ~~Aelodau~~aelodau anweithredol SAC
- Penodi cadeirydd ar SAC
- Cyfnod penodi ac ailbenodi
- Trefniadau talu cydnabyddiaeth ar gyfer SAC
- Telerau penodi
- Dod â phenodiadau i ben
- Cworwm ar gyfer cyfarfodydd SAC
- Cyfrifon SAC ac archwilwyr SAC
- Gosod adroddiadau etc. gerbron y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd
- Adroddiadau interim

RHAN 3

CYFFREDINOL

- Terfynau amser ar gyfer gosod cyfrifon ardystiedig
- ~~18~~ ~~Darpariaethau ailenwi~~
- ~~1819~~ Diwygiadau canlyniadol
- ~~1920~~ Trefniadau trosiannol
- ~~2021~~ ~~Feit~~Enw byr a dod i rym

Atodlen 1 – Terfynau amser ar gyfer gosod ac adrodd ar y cyfrifon

Atodlen 2 – ~~Darpariaethau ailenwi~~

Atodlen 3 – Diwygiadau canlyniadol

| Atodlen 34 – Trefniadau trosiannol

Bil Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru)

[DRAFFTÔL-YMGYNGHORI]

Deddf ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd Cymru i ddiwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 (dccc 3) mewn perthynas ag Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru ac at ddibenion cysylltiedig.

Gan ei fod wedi ei basio gan ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd Cymru ac wedi derbyn cydsyniad Ei Mawrhydi, deddfir fel a ganlyn:

RHAN 1

CYFLYNIAD

1 Trosolwg

Mae prif ddarpariaethau'r Ddeddf hon yn diwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 (dccc 3) ("Deddf 2013") i—

(a) dileu'r gwaharddiad **cyffredinol** ar Swyddfa Archwilio Cymru ("SAC") rhag codi ffioedd sy'n fwy na chost lawn arfer y swyddogaeth y mae'r ffi'n ymwneud â hi (**adranadrannau 2 a 3**);

(b) ei gwneud yn ofynnol i SAC gynnwys **darpariaeth** mewn cynllun ffioedd ~~ddarpariaeth~~ sy'n ceisio sicrhau bod swm y ffioedd a godir **am yr holl waithar bob person am swyddogaethau a wnaeth arferir** o dan ddeddfiadau penodedig, o'u cymryd gyda'i gilydd a chymryd un flwyddyn gydag un arall, yn cyfateb yn fras i'w holl **wariantgostau** mewn **eysylltiad â'r perthynas â'r person** hwnnw **am o ran y gwaith hwnnw** (**adrannau 3 a swyddogaethau hynny** (ac eithrio unrhyw gostau a ad-delir o ffynonellau eraill) (**adran 4**);

(c) ei gwneud yn ofynnol ~~i'r Cynulliad Cenedlaethol~~ **Senedd Cymru** (y "Senedd") gyhoeddi rhestr o swyddi, cytundebau a threfniadau eraill y **mae angenmae'n ofynnol** ymgynghori arnynt cyn i gyn-Archwilydd Cyffredinol eu **eychwyn** cymryd neu ymrwymo iddynt dim ond pan fo'r ~~Cynulliad Cenedlaethol~~ **Senedd** wedi nodi unrhyw swydd, **unrhyw gytundebcytundeb** neu **unrhyw** drefniant (**adran 5**);

(d) dileu neu ddiwygio gofynion ymgynghori mewn perthynas â phenodi'r Archwilydd Cyffredinol ac aelodau SAC (gan gynnwys y cadeirydd) ac ychwanegu disgrisiwn i'r ~~Cynulliad Cenedlaethol~~ **Senedd** ymgynghori â phersonau y **mae o'r farnmae'n barnu** eu bod yn briodol cyn arfer swyddogaethau mewn perthynas â'r Archwilydd Cyffredinol neu SAC (**adran 6**);

(e) gwneud darpariaeth sy'n ymwneud â phenodi aelodau SAC (gan gynnwys y cadeirydd), eu hailbenodi a dod â'u penodiad i ben, yn ogystal â thalu cydnabyddiaeth iddynt a'u telerau penodi (**adrannau 7 i 12**);

- (f) (diwygio'r gofynion cworwm mewn perthynas â chyfarfodydd SAC (adran 13);
- (g) gwneud darpariaeth sy'n ymwneud â phenodi archwilydwr SAC fel ei bod yn ofynnol i SAC, yn hytrach na'r ~~Cynulliad—CenedlaetholSenedd~~, benodi ei harchwilydwr (adran 14);
- (h) cydgysylltu'r gwaith o osod yr adroddiad blynyddol ar arfer swyddogaethau'r Archwilydd Cyffredinol a SAC â'r gwaith o osod cyfrifon archwiliedig SAC (adran 15);
- (i) dileu'r gofyniad i'r Archwilydd Cyffredinol a chadeirydd SAC baratoi a gosod adroddiadau interim ar y cyd gerbron y ~~Cynulliad—CenedlaetholSenedd~~ ar arfer eu swyddogaethau (adran 16);
- (j) gwneud darpariaeth ar gyfer estyn y terfynau amser ar gyfer gosod adroddiadau (adran 17 ac Atodlen 1);
- (k) gwneud diwygiadau i Ddeddf 2013 i ddiweddarau cyfeiriadau at enw'r Senedd (adran 18 ac Atodlen 2).

RHAN 2

DIWYGIADAU I DDEDDF ARCHWILIO CYHOEDDUS (CYMRU) 2013

2 Ffioedd am ddarparu gwasanaethau

- (1) Mae adran 19 o Ddeddf 2013 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn is-adran (5)(a), ar ôl "Archwilydd Cyffredinol neu SAC" mewnosoder "~~(heblaw-
oediad eithrio wrth godi arian trwydrwy godi ffioedd)~~".
- (3) Ar ôl is-adran (6) mewnosoder—
 "(6A) Caiff SAC godi ffi mewn perthynas ag unrhyw wasanaethau sy'n cael eu darparu neu swyddogaethau sy'n cael eu harfer o dan yr adran hon."
- (4) ~~Yn is-adran (7), hepgorer "~~, gan gynnwys telerau ynghylch tâl,".
- (5) ~~Hepgorer is-adran (8).~~

3 Darpariaeth gyffredinol yn ymwneud â ffioedd

- (1) Mae adran 23 o Ddeddf 2013 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn is-adran (3), hepgorer paragraff (d).
- (3) Yn is-adran (5), ~~yn llehepgorer~~ paragraff (b). ~~rhodder—
 ————— "(b) caniateir iddynt gael eu hagregu a'u codi ar sail cyfwerthedd
 eang (gweler is-adran (6))".~~
- ~~(4) Ar ôl is-adran (5) mewnosoder—~~

5 ~~“(6) Yn y Ddeddf hon, ystyr cyfwerthedd eang yw bod yn rhaid i SAC geisio sicrhau bod swm y ffioedd a godir o dan yr adran hon am unrhyw swyddogaethau a arferir mewn perthynas â pherson o dan y deddfiadau a grybwyllir yn adran 24(2)(a), o’u cymryd gyda’i gilydd a chymryd un flwyddyn gydag un arall, yn cyfateb yn fras i’w holl wariant y gellir ei briodoli i’r person hwnnw mewn cysylltiad â’r swyddogaethau hynny.”~~

4 Cynllun ar gyfer codi ffioedd

- 10 (1) Mae adran 24 o Ddeddf 2013 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn is-adran (2)(a), ar y diwedd mewnosoder “ac na chaniateir ei chodi ond yn unol â’r cynllun hwn”.
- (3) Ar ôl is-adran (2)(d) mewnosoder –
- “~~(e) darpariaeth bod yn rhaid i SAC godi ffioedd ar sail cyfwerthedd eang.”~~
- 15 (4) Ar ôl is-adran (8) mewnosoder –
- “~~(9) Yn y Ddeddf hon, ystyr cyfwerthedd eang yw bod yn rhaid i SAC geisio sicrhau bod swm y ffioedd a godir am unrhyw swyddogaethau a arferir mewn perthynas â pherson o dan y deddfiadau y cyfeirir atynt yn is-adran (2)(a), o’u cymryd gyda’i gilydd a chymryd un flwyddyn gydag un arall, yn cyfateb yn fras i’w holl gostau uniongyrchol ac anuniongyrchol y gellir eu priodoli i’r person hwnnw mewn cysylltiad â’r swyddogaethau hynny.~~
- 20
- 25 (10) Ond wrth gyfrifo costau y gellir eu priodoli i berson at ddibenion is-adran (9), ni chaiff SAC gynnwys unrhyw gostau sy’n cael eu hadalu o ffynonellau eraill (gan gynnwys o Gronfa Gyfunol Cymru).”

5 Cyflogaeth etc. cyn-Archwilydd Cyffredinol a thalu cydnabyddiaeth

- (1) Mae Deddf 2013 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn adran 5(3) –
- 30 (a) ym mharagraff (a), ar y diwedd mewnosoder “(os oes swyddi felly)”;
- (b) ym mharagraff (b), ar y diwedd mewnosoder “(os oes cytundebau a threfniadau felly)”;
- (3) Yn adran 7(3)(b) hepgorer “o dro i dro”.

6 Gofynion ymgynghori

- (1) Mae Deddf 2013 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- 35 (2) Yn adran 7, hepgorer is-adran (2).
- (3) Yn adran 28, ar ôl is-adran (3) mewnosoder –

“(4) Caiff y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd ymgynghori â’r personau (os oes ~~rhai~~personau) y ~~mae o’r farn~~mae’n barnu eu bod yn briodol cyn arfer unrhyw swyddogaethau mewn perthynas â’r Archwilydd Cyffredinol neu SAC.”

5 (4) Yn Atodlen 1 –

- (a) ym mharagraff 5, hepgorer is-baragraff (2);
- (b) ym mharagraff 7, hepgorer is-baragraff (2);
- (c) hepgorer paragraff 9;
- (d) ym mharagraff 12, hepgorer is-baragraff (2).

10 | 7 **Penodi ~~Aelodau~~aelodau anweithredol SAC**

(1) Mae paragraff 4 o Atodlen 1 i Ddeddf 2013 wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

(2) ~~Yn is-baragraff (1), ar y diwedd mewnosoder “am gyfnod o hyd at 4 blynedd a dim mwy na hynny”.~~

(3) ~~Yn lle~~Ar ôl is-baragraff (2) ~~rhodder~~mewnosoder –

15 “~~Rhaid i benodiadau a wneir o dan is-baragraff (1) fod am gyfnod o ddim mwy na 4 blynedd.~~

~~— (3) Ni chaniateir penodi person o dan is-baragraff (1) fwy na dwywaith. — (2)~~

20 (43) Caiff y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd estyn penodiad a wneir o dan is-baragraff (1) am gyfnod o ~~ddim mwy na~~hyd at 4 blynedd a dim mwy na hynny.

~~— (5) Ond ni chaniateir i’r Cynulliad Cenedlaethol estyn penodiad o dan is-baragraff (4) os yw’r aelod anweithredol hwnnw —~~

~~— (a) wedi’i benodi o dan is-baragraff (1) fwy nag unwaith, neu~~

25 ~~— (b) wedi cael estyniad i’w benodiad o dan is-baragraff (4) o’r blaen.~~

30 (64) ~~Ni chaniateir i’r Cynulliad Cenedlaethol~~Ond ni chaiff y Senedd wneud penodiad o dan is-baragraff (1) nac estyn penodiad ~~a wneir~~ o dan is-baragraff (43) ~~neu (4)~~ os byddai hynny’n byddai’r penodiad neu’r estyniad hwnnw (yn ôl fel y digwydd) yn arwain at ~~person~~aelod anweithredol yn gwasanaethu am ~~fwy~~gyfnod hwy nag 8 mlynedd (boed yn olynol neu fel arall).”

8 **Penodi cadeirydd ar SAC**

(1) Mae paragraff 5 o Atodlen 1 i Ddeddf 2013 wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

35 (2) Yn lle is-~~baragraff~~baragraffau (3) a (4) rhodder –

“(3) Caiff y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd estyn penodiad o dan y paragraff hwn.

(4) Ni chaniateir i’r cyfnod penodi o dan y paragraff hwn (gan gynnwys unrhyw estyniad iddo) fod yn fwy na’r cyfnod sy’n weddill gan y

person yn y swydd fel aelod anweithredol.”

9 Cyfnod penodi ac ailbenodi

Yn Atodlen 1 i Ddeddf 2013, hepgorer paragraff 6.

10 Trefniadau talu cydnabyddiaeth ar gyfer SAC

(1) Mae Deddf 2013 wedi ei diwygio fel a ganlyn.

(2) Ym mharagraff 7 o Atodlen 1 –

(a) yn is-baragraff (1), hepgorer “(yn ddarostyngedig i is-baragraff (2) a pharagraff 9)”;

(b) yn is-baragraff (6)(b), hepgorer “o dro i dro”;

(c) ar ôl is-baragraff (7) mewnosoder –

“(8) Caiff y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~ **Senedd** ddiwygio trefniadau talu cydnabyddiaeth a wneir o dan y paragraff hwn.”

(3) ~~yn~~ **Yn** is-baragraff 17(2)(b) o Atodlen 1, hepgorer “o dro i dro”.

(4) ~~yn~~ **Yn** is-baragraff 11(b) o Atodlen 2, hepgorer “o dro i dro”.

11 Telerau penodi

(1) Mae paragraff 8 o Atodlen 1 i Ddeddf 2013 wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

(2) Yn is-baragraff (1), hepgorer “(yn ddarostyngedig i baragraff 9)”.

(3) Ar ôl is-baragraff (3) mewnosoder –

“(4) Caiff y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~ **Senedd** ddiwygio telerau penodi a bennir o dan y paragraff hwn.”

12 Dod â phenodiadau i ben

(1) Mae Atodlen 1 i Ddeddf 2013 wedi ei diwygio fel a ganlyn.

(2) Ym mharagraff 10(3), yn lle “cael ei dderbyn” rhodder “dod i law”.

(3) Ym mharagraff 12(3)(b), hepgorer “**fel arall yn** anfodlon cyflawni swyddogaethau bod yn gadeirydd SAC” a mewnosoder “**yn** methu â chyflawni swyddogaethau bod yn gadeirydd SAC **fel arall**, yn anaddas i’w cyflawni **fel arall**, neu’n anfodlon eu cyflawni **fel arall**”.

13 Cworwm ar gyfer cyfarfodydd SAC

(1) Mae paragraff 28 o Atodlen 1 i Ddeddf 2013 wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

(2) Ar ôl is-baragraff (3), mewnosoder –

“(4) ~~Caiff~~ **Ond caiff** y rheolau ddarparu, ~~os~~ nad yw ~~mwyafrif yr aelodau sy’n bresennol yn aelodau anweithredol, y caiff y cadeirydd ofyn i’r aelodau sy’n gyflogeion enwebu aelod sy’n gyflogai a fydd yn ymgymryd â rôl arsylwr am weddillac sy’n bresennol mewn cyfarfod neu hyd nes bod ond nad ydynt yn pleidleisio yn cyfrif fel rhai sy’n bresennol at ddiben y cworwm yn cael ei adfer pan fydd aelod~~

anweithredol ychwanegol yn cyrraedd.”

14 Cyfrifon SAC ac archwilwyr SAC

- (1) Mae Atodlen 1 i Ddeddf 2013 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) ~~Yn is-baragraff~~ Ym mharagraff 33(6), hepgorer “o bryd i’w gilydd”.
- (3) Ym mharagraff 34, yn lle is-baragraff (1) a (2) rhodder –
 - “(1) Rhaid i SAC benodi person yn archwilydd cyfrifon SAC.”
 - (2) Mae cymeradwyaeth y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~ Senedd yn ofynnol ar gyfer –
 - (a) penodi person yn archwilydd,
 - (b) telerau penodi’r archwilydd, ac
 - (c) y dull o gaffael archwilydd gan SAC.”

15 Gosod adroddiadau etc. gerbron y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~ Senedd

- (1) Mae Deddf 2013 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Ym mharagraff 35(2)(b) o Atodlen 1, ar ôl “adroddiad arno” mewnosoder “a’r adroddiad blynyddol a ddarperir gan yr Archwilydd Cyffredinol a chadeirydd SAC yn unol â pharagraff 3 o Atodlen 2”.
- (3) Ym mharagraff 3(6) o Atodlen 2, yn lle is-baragraff (a) rhodder –
 - “(a) darparu’r adroddiad blynyddol cyn gynted ag y bo’n ymarferol i’r archwilydd a benodir o dan baragraff 34 o Atodlen 1 a beth bynnag yw’r sefyllfa heb fod yn hwyrach na 5 mis ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol y mae’r adroddiad blynyddol yn ymwneud â hi;”

16 Adroddiadau interim

- (1) Mae paragraff 3 o Atodlen 2 i Ddeddf 2013 wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn is-baragraff (3), yn lle “O leiaf unwaith yn ystod pob blwyddyn ariannol” rhodder “Os gofynnir amdano gan y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~ Senedd ar unrhyw adeg yn ystod blwyddyn ariannol”.
- (3) Hpgorer is-baragraff (5).
- (4) Yn is-adran (6)(b), ar ôl “gosod” mewnosoder “unrhyw”.
- (5) Yn is-baragraff (6)(b), hepgorer “o bryd i’w gilydd”.

RHAN 3

CYFFREDINOL

17 Terfynau amser ar gyfer gosod cyfrifon ardystiedig

Mae Atodlen 1 yn gwneud diwygiadau ~~ï~~ ddeddfwriaeth bresennol sy’n ymwneud â gosod cyfrifon ardystiedig ac adroddiadau.

18 Darpariaethau ailenwi

- (1) Mae Deddf 2013 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn adran 32 (Dehongli) –
 - (a) hepgorer y diffiniadau o “Cynulliad Cenedlaethol”, “Comisiwn y Cynulliad Cenedlaethol” a “Llywodraeth Cymru”; a
 - (b) yn y man priodol, mewnosoder “ystyr “*Senedd*” yw *Senedd Cymru*”.
- (3) Mae Atodlen 2 yn gwneud diwygiadau i Ddeddf 2013 sy’n ymwneud ag enwau blaenorol y Senedd a Chomisiwn y Senedd.

1819 Diwygiadau canlyniadol

Mae Atodlen 23 yn gwneud diwygiadau canlyniadol.

1920 Trefniadau trosiannol

- (1) Mae Atodlen 34 yn gwneud trefniadau trosiannol.
- (2) Caiff Gweinidogion Cymru drwy orchymyn wneud unrhyw ddarpariaeth drosiannol, darpariaeth ddarfodol neu ddarpariaeth arbed sy’n briodol yn eu barn hwy mewn cysylltiad â chychwyn y Ddeddf hon.
- (3) Mae pŵer Gweinidogion Cymru i wneud gorchymyn o dan y Ddeddf hon yn arferadwy drwy offeryn statudol.
- (4) Mae offeryn statudol sy’n cynnwys gorchymyn o dan y Ddeddf hon yn ddarostyngedig i’w ddiddymu yn unol â phenderfyniad y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~*Senedd*.
- (5) Nid oes dim yn Atodlen 34 yn cyfyngu ar y pŵer a roddir gan is-adran (2); a chaiff gorchymyn o’r fath, ymysg pethau eraill, wneud addasiadau i’r Atodlen honno.

2021 FeitlEnw byr a dod i rym

- (1) Daw’r Ddeddf hon i rym ar ddiwedd y cyfnod o [ddau fis] gan ddechrau â’r diwrnod y ~~caiffbydd~~ y Ddeddf hon *yn cael* y Cydsyniad Brenhinol.
- (2) Enw byr y Ddeddf hon yw Deddf Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru) 202[].

ATODLEN 1
(a gyflwynir gan adran 17)

TERFYNAU AMSER AR GYFER GOSOD AC ADRODD AR Y CYFRIFON

Comisiynydd Plant Cymru

5 1 Mae paragraff 9 o Atodlen 2 i Ddeddf Safonau Gofal 2000 (p.14) wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

2 ~~Ar ddechrau~~ Yn is-baragraff (2)(b) –

(a) ar y dechrau mewnosoder “(subject to sub-paragraph (2A))”;

(b) yn lle “the Assembly” rhodder “Senedd Cymru”.

10 3 Ar ôl is-baragraff (2), mewnosoder –

“(2A) The Auditor General for Wales may lay a copy of the certified accounts and report before ~~the Assembly~~ **Senedd Cymru** after the four-month deadline mentioned in sub-paragraph (2)(b) where it is not reasonably practicable for the Auditor General for Wales to meet that deadline.

(2B) Where sub-paragraph (2A) applies, the Auditor General for Wales must –

(a) before the four-month deadline mentioned in sub-paragraph (2)(b), lay before ~~the Assembly~~ **Senedd Cymru** a statement explaining why it is not reasonably practicable for the Auditor General for Wales to lay a copy of the certified accounts and report before ~~the Assembly~~ **Senedd Cymru** before that deadline, and

(b) lay a copy of the certified accounts and report before ~~the Assembly~~ **Senedd Cymru** as soon as reasonably practicable after that deadline.”

Cyngor y Gweithlu Addysg

4 Mae paragraff 21 o Atodlen 1 i Ddeddf Addysg (Cymru) 2014 (dccc 5) wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

30 5 ~~Ar ddechrau~~ Yn is-baragraff (4)(b) –

(a) ar y dechrau mewnosoder “(yn ddarostyngedig i is-baragraff (4A))”;

(b) yn lle “Cynulliad Cenedlaethol Cymru” rhodder “Senedd Cymru”.

6 Ar ôl is-baragraff (4), mewnosoder –

35 “(4A) Caiff Archwilydd Cyffredinol Cymru osod copi o’r cyfrifon ardystiedig a’r adroddiad gerbron ~~y Cynulliad~~ **Senedd Cymru** ar ôl y terfyn amser o bedwar mis a grybwyllir yn is-baragraff (4)(b) pan na fo’n rhesymol ymarferol i Archwilydd Cyffredinol Cymru gadw at y terfyn amser hwnnw.

(4B) Pan fo is-baragraff (4A) yn gymwys, rhaid i Archwilydd Cyffredinol Cymru –

(a) cyn y terfyn amser o bedwar mis a grybwyllir yn is-baragraff (4)(b), osod gerbron ~~y Cynulliad Senedd Cymru~~ ddatganiad yn esbonio pam nad yw'n rhesymol ymarferol ~~i~~ Archwilydd Cyffredinol Cymru osod copi o'r cyfrifon ardystiedig a'r adroddiad gerbron ~~y Cynulliad Senedd Cymru~~ cyn y terfyn amser hwnnw, a

(b) gosod copi o'r cyfrifon ardystiedig a'r adroddiad gerbron ~~y Cynulliad Senedd Cymru~~ cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl y terfyn amser hwnnw."

Estyn

7 Mae paragraff 6 o Atodlen 6 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998 (p. 38) wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

15 | 8 ~~Ar ddechrau~~ Yn is-baragraff (2)(b) –

(a) ar y dechrau mewnosoder "(subject to sub-paragraph (2A))";

(b) yn lle "the Assembly" rhodder "Senedd Cymru".

9 Ar ôl is-baragraff (2), mewnosoder –

20 | "(2A) The Auditor General for Wales may lay a copy of the certified accounts and report before ~~the Assembly~~ Senedd Cymru after the four-month deadline mentioned in sub-paragraph (2)(b) where it is not reasonably practicable for the Auditor General for Wales to meet that deadline.

25 | (2B) Where sub-paragraph (2A) applies, the Auditor General for Wales must –

(a) before the four-month deadline mentioned in sub-paragraph (2)(b), lay before ~~the Assembly~~ Senedd Cymru a statement explaining why it is not reasonably practicable for the Auditor General for Wales to lay a copy of the certified accounts and report before ~~the Assembly~~ Senedd Cymru before that deadline, and

(b) lay a copy of the certified accounts and report before ~~the Assembly~~ Senedd Cymru as soon as reasonably practicable after that deadline."

35 Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol

10 Mae paragraff 21 o Atodlen 2 i Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (dccc 2) wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

11 | ~~Ar ddechrau~~ Yn is-baragraff (2)(b) –

(a) ar y dechrau mewnosoder "(yn ddarostyngedig i is-baragraff (2A))";

40 | (b) yn lle "y Cynulliad Cenedlaethol" rhodder "Senedd Cymru".

12 Ar ôl is-baragraff (2), mewnosoder –

“(2A) Caiff yr Archwilydd Cyffredinol osod copi o’r cyfrifon ardystiedig a’r adroddiad gerbron ~~y Cynulliad Cenedlaethol~~ **Senedd Cymru** ar ôl y terfyn amser o bedwar mis a grybwyllir yn is-baragraff (2)(b) pan na fo’n rhesymol ymarferol i’r Archwilydd Cyffredinol gadw at y terfyn amser hwnnw.

(2B) Pan fo is-baragraff (2A) yn gymwys, rhaid i’r Archwilydd Cyffredinol –

(a) cyn y terfyn amser o bedwar mis a grybwyllir yn is-baragraff (2)(b), osod gerbron ~~y Cynulliad~~ **Senedd Cymru** ddatganiad yn esbonio pam nad yw’n rhesymol ymarferol i’r Archwilydd Cyffredinol osod copi o’r cyfrifon ardystiedig a’r adroddiad gerbron ~~y Cynulliad Cenedlaethol~~ **Senedd Cymru** cyn y terfyn amser hwnnw, a

(b) gosod copi o’r cyfrifon ardystiedig a’r adroddiad gerbron ~~y Cynulliad~~ **Senedd Cymru** cyn gynted ag y bo’n rhesymol ymarferol ar ôl y terfyn amser hwnnw.”

Addysg a Gwella Iechyd Cymru, Byrddau Iechyd Lleol ac ymddiriedolaethau’r GIG

13 Mae adran 61 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 (p. 23) wedi ei diwygio fel a
20 ganlyn.

14 ~~Ar ddechrau~~ Yn is-adran (2)(b), –

(a) ~~ar y dechrau~~ mewnosoder “(subject to subsection (2A))”;

(b) ~~yn lle~~ “the National Assembly for Wales” rhodder “**Senedd Cymru**”.

15 Ar ôl is-adran (2) mewnosoder –

25 “(2A) The Auditor General for Wales may lay a copy of the certified accounts and report before ~~the National Assembly for Wales~~ **Senedd Cymru** after the four-month deadline mentioned in ~~sub-paragraph~~ **subsection** (2)(b) where it is not reasonably practicable for the Auditor General for Wales to meet that deadline.

30 (2B) Where subsection (2A) applies, the Auditor General for Wales must –

(a) before the four-month deadline mentioned in subsection (2)(b), lay before ~~the National Assembly for Wales~~ **Senedd Cymru** a statement explaining why it is not reasonably practicable for the Auditor General for Wales to lay a copy of the certified accounts and report before ~~the National Assembly for Wales~~ **Senedd Cymru** before that deadline, and

35 (b) lay a copy of the certified accounts and report before the ~~National Assembly for Wales~~ **Senedd Cymru** as soon as reasonably practicable after that deadline.”

Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru

16 Mae adran 19 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013 (dccc 4) wedi ei diwygio fel a ganlyn.

17 ~~Ar ddechrau~~ Yn is-adran (4)(b), —

5 (a) ar y dechrau mewnosoder “(yn ddarostyngedig i is-adran (4A))”;

(b) yn lle “Cynulliad Cenedlaethol Cymru” rhodder “Senedd Cymru”.

18 Ar ôl is-adran (4), mewnosoder —

10 “(4A) Caiff Archwilydd Cyffredinol Cymru osod copi o’r cyfrifon ardystiedig a’r adroddiad gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol~~ ~~Senedd~~ Cymru ar ôl y terfyn amser o ~~bedwar~~4 mis a grybwyllir yn ~~is-baragraffis-adran~~ (4)(b) pan na fo’n rhesymol ymarferol i Archwilydd Cyffredinol Cymru gadw at y terfyn amser hwnnw.

(4B) Pan fo is-adran (4A) yn gymwys, rhaid i Archwilydd Cyffredinol Cymru —

15 (a) cyn y terfyn amser o ~~bedwar~~4 mis a grybwyllir yn is-adran (4)(b), osod gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol~~ ~~Senedd~~ Cymru ddatganiad yn esbonio pam nad yw’n rhesymol ymarferol i Archwilydd Cyffredinol Cymru osod copi o’r cyfrifon ardystiedig a’r adroddiad gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol~~ ~~Senedd~~ Cymru cyn y terfyn amser hwnnw, a

20 (b) gosod copi o’r cyfrifon ardystiedig a’r adroddiad gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol~~ ~~Senedd~~ Cymru cyn gynted ag y bo’n rhesymol ymarferol ar ôl y terfyn amser hwnnw.”

Comisiwn ~~Cynulliad Cenedlaethol Cymru~~ ~~y Senedd~~

25 19 Mae adran 137 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32) wedi ei diwygio fel a ganlyn.

20 Ar ddechrau is-adran (5)(b), mewnosoder “(subject to ~~sub-section~~ ~~subsection~~ (5A))”.

21 Ar ôl is-adran (5) mewnosoder —

30 “(5A) The Auditor General may lay a copy of the certified accounts and report before the ~~Assembly~~ ~~Senedd~~ after the four-month deadline mentioned in subsection (5)(b) where it is not reasonably practicable for the Auditor General to meet that deadline.

(5B) Where subsection (5A) applies, the Auditor General must —

35 (a) before the four-month deadline mentioned in subsection (5)(b), lay before the ~~Assembly~~ ~~Senedd~~ a statement explaining why it is not reasonably practicable for the Auditor General to lay a copy of the certified accounts and report before the ~~Assembly~~ ~~Senedd~~ before that deadline, and

40 (b) lay a copy of the certified accounts and report before the ~~Assembly~~ ~~Senedd~~ as soon as reasonably practicable after that deadline.”

Cyfoeth Naturiol Cymru

22 Mae paragraff 23 o Atodlen 1 i Orchymyn Corff Adnoddau Naturiol Cymru (Sefydlu) 2012 (OS 2012/1903 (Cy. 230)) wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

23 ~~Ar ddechrau~~ Yn is-baragraff (5)(c); –

5 (a) ar y dechrau mewnosoder “(yn ddarostyngedig i is-baragraff (6))”;

(b) yn lle “Cynulliad Cenedlaethol Cymru” rhodder “Senedd Cymru”.

24 Ar ôl is-baragraff (5), mewnosoder –

10 “(6) Caiff Archwilydd Cyffredinol Cymru osod copi o’r cyfrifon ardystiedig a’r adroddiad gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol~~ ~~Senedd~~ Cymru ar ôl y terfyn amser o ~~bedwar~~4 mis a grybwyllir yn is-baragraff (5)(c) pan na fo’n rhesymol ymarferol i Archwilydd Cyffredinol Cymru gadw at y terfyn amser hwnnw.

(7) Pan fo is-baragraff (6) yn gymwys, rhaid i Archwilydd Cyffredinol Cymru –

15 (a) cyn y terfyn amser o ~~bedwar~~4 mis a grybwyllir yn is-baragraff ~~adran~~ (5)(c), osod gerbron ~~Cynulliad~~ ~~Cenedlaethol~~ ~~Senedd~~ Cymru ddatganiad yn esbonio pam nad yw’n rhesymol ymarferol i Archwilydd Cyffredinol Cymru osod copi o’r cyfrifon ardystiedig a’r adroddiad gerbron ~~Cynulliad~~ ~~Cenedlaethol~~ ~~Senedd~~ Cymru cyn y terfyn amser hwnnw, a

20 (b) gosod copi o’r cyfrifon ardystiedig a’r adroddiad gerbron ~~Cynulliad~~ ~~Cenedlaethol~~ ~~Senedd~~ Cymru cyn gynted ag y bo’n rhesymol ymarferol ar ôl y terfyn amser hwnnw.”

25 Y Comisiynydd Pobl Hŷn

25 Mae paragraff 12 o Atodlen 1 i Ddeddf Comisiynydd Pobl Hŷn (Cymru) 2006 (p.30) wedi ei diwygio fel a ganlyn.

26 ~~Ar ddechrau~~ Yn is-baragraff (2)(b); –

(a) ar y dechrau mewnosoder “(subject to sub-paragraph (2A))”;

30 (b) yn lle “the Assembly” rhodder “Senedd Cymru”.

27 Ar ôl is-baragraff (2), mewnosoder –

35 “(2A) The Auditor General for Wales may lay a copy of the certified accounts and report before ~~the Assembly~~ ~~Senedd Cymru~~ after the four-month deadline mentioned in sub-paragraph (2)(b) where it is not reasonably practicable for the Auditor General for Wales to meet that deadline.

(2B) Where sub-paragraph (2A) applies, the Auditor General for Wales must –

- (a) before the four-month deadline mentioned in sub-paragraph (2)(b), lay before ~~the Assembly~~ *Senedd Cymru* a statement explaining why it is not reasonably practicable for the Auditor General for Wales to lay a copy of the certified accounts and report before ~~the Assembly~~ *Senedd Cymru* before that deadline, and
- (b) lay a copy of the certified accounts and report before ~~the Assembly~~ *Senedd Cymru* as soon as reasonably practicable after that deadline."

10 Cymwysterau Cymru

28 Mae paragraff 33 o Atodlen 1 i Ddeddf Cymwysterau (Cymru) 2015 (dccc 5) wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

29 ~~Ar ddechrau~~ Yn is-baragraff (2)(b); –

(a) ar y dechrau mewnosoder "(yn ddarostyngedig i is-baragraff (3))";

(b) yn lle "Cynulliad Cenedlaethol Cymru" rhodder "Senedd Cymru".

30 Ar ôl is-baragraff (2), mewnosoder –

"(3) Caiff yr Archwilydd Cyffredinol osod copi o'r cyfrifon ardystiedig a'r adroddiad gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol~~ *Senedd Cymru* ar ôl y terfyn amser o ~~bedwar~~4 mis a grybwyllir yn is-baragraff (2)(b) pan na fo'n rhesymol ymarferol i'r Archwilydd Cyffredinol gadw at y terfyn amser hwnnw.

(4) Pan fo is-baragraff (3) yn gymwys, rhaid i'r Archwilydd Cyffredinol –

(a) cyn y terfyn amser o ~~bedwar~~4 mis a grybwyllir yn is-baragraff (2)(b), osod gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol~~ *Senedd Cymru* ddatganiad yn esbonio pam nad yw'n rhesymol ymarferol i'r Archwilydd Cyffredinol osod copi o'r cyfrifon ardystiedig a'r adroddiad gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol~~ *Senedd Cymru* cyn y terfyn amser hwnnw, a

(b) gosod copi o'r cyfrifon ardystiedig a'r adroddiad gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol~~ *Senedd Cymru* cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl y terfyn amser hwnnw."

Gofal Cymdeithasol Cymru

31 Mae paragraff 16 o Atodlen 2 i Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 (dccc 2) wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

35 | 32 ~~Ar ddechrau~~ Yn is-baragraff (4)(b); –

(a) ar y dechrau mewnosoder "(yn ddarostyngedig i is-baragraff (5))";

(b) yn lle "Cynulliad Cenedlaethol Cymru" rhodder "Senedd Cymru".

33 Ar ôl is-baragraff (4), mewnosoder –

“(5) Caiff Archwilydd Cyffredinol Cymru osod copi o’r cyfrifon ardystiedig a’r adroddiad gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol Senedd~~ Cymru ar ôl y terfyn amser o ~~bedwar~~4 mis a grybwyllir yn is-baragraff (4)(b) pan na fo’n rhesymol ymarferol i Archwilydd Cyffredinol Cymru gadw at y terfyn amser hwnnw.

(6) Pan fo is-baragraff (5) yn gymwys, rhaid i Archwilydd Cyffredinol Cymru –

(a) cyn y terfyn amser o ~~bedwar~~4 mis a grybwyllir yn is-baragraff (4)(b), osod gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol Senedd~~ Cymru ddatganiad yn esbonio pam nad yw’n rhesymol ymarferol i Archwilydd Cyffredinol Cymru osod copi o’r cyfrifon ardystiedig a’r adroddiad gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol Senedd~~ Cymru cyn y terfyn amser hwnnw, a

(b) gosod copi o’r cyfrifon ardystiedig a’r adroddiad gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol Senedd~~ Cymru cyn gynted ag y bo’n rhesymol ymarferol ar ôl y terfyn amser hwnnw.”

Cronfa Gyfunol Cymru

34 Mae adran 132 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 wedi ei diwygio fel a ganlyn.

35 Ar ddechrau is-adran (5)(b), mewnosoder “(subject to ~~sub-section~~subsection (5A))”.

36 Ar ôl is-adran (5), mewnosoder –

“(5A) The Auditor General may lay a copy of the certified accounts and report before the ~~Assembly~~Senedd after the four-month deadline mentioned in subsection (5)(b) where it is not reasonably practicable for the Auditor General to meet that deadline.

(5B) Where subsection (5A) applies, the Auditor General must –

(a) before the four-month deadline mentioned in subsection (5)(b), lay before the ~~Assembly~~Senedd a statement explaining why it is not reasonably practicable for the Auditor General to lay a copy of the certified accounts and report before the ~~Assembly~~Senedd before that deadline, and

(b) lay a copy of the certified accounts and report before the ~~Assembly~~Senedd as soon as reasonably practicable after that deadline.”

Comisiynydd y Gymraeg

37 Mae paragraff 19 o Atodlen 1 i Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011 (~~deemccc~~ 1) wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

38 ~~Ar ddechrau~~Yn is-baragraff (2)(b), –

(a) ar y dechrau mewnosoder “(yn ddarostyngedig i is-baragraff (2A))”;

(b) yn lle “Cynulliad Cenedlaethol Cymru” rhodder “Senedd Cymru”.

39 Ar ôl is-baragraff (2), mewnosoder –

“(2A) Caiff Archwilydd Cyffredinol Cymru osod copi o’r cyfrifon ardystiedig a’r adroddiad gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol Senedd~~ Cymru ar ôl y terfyn amser o bedwar mis a grybwyllir yn is-baragraff (2)(b) pan na fo’n rhesymol ymarferol i Archwilydd Cyffredinol Cymru gadw at y terfyn amser hwnnw.

(2B) Pan fo is-baragraff (2A) yn gymwys, rhaid i Archwilydd Cyffredinol Cymru –

(a) cyn y terfyn amser o bedwar mis a grybwyllir yn is-baragraff (2)(b), osod gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol Senedd~~ Cymru ddatganiad yn esbonio pam nad yw’n rhesymol ymarferol i Archwilydd Cyffredinol Cymru osod copi o’r cyfrifon ardystiedig a’r adroddiad gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol Senedd~~ Cymru cyn y terfyn amser hwnnw, a

(b) gosod copi o’r cyfrifon ardystiedig a’r adroddiad gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol Senedd~~ Cymru cyn gynted ag y bo’n rhesymol ymarferol ar ôl y terfyn amser hwnnw.”

Gweinidogion Cymru

40 Mae adran 131 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 wedi ei diwygio fel a ganlyn.

41 Ar ddechrau is-adran (6)(b), mewnosoder “(subject to subsection (6A))”.

42 Ar ôl is-adran (6), mewnosoder –

“(6A) The Auditor General may lay a copy of the certified accounts and report before the ~~Assembly~~ ~~Senedd~~ after the four-month deadline mentioned in subsection (6)(b) where it is not reasonably practicable for the Auditor General to meet that deadline.

(6B) Where subsection (6A) applies, the Auditor General must –

(a) before the four-month deadline mentioned in subsection (6)(b), lay before the ~~Assembly~~ ~~Senedd~~ a statement explaining why it is not reasonably practicable for the Auditor General to lay a copy of the certified accounts and report before the ~~Assembly~~ ~~Senedd~~ before that deadline, and

(b) lay a copy of the certified accounts and report before the ~~Assembly~~ ~~Senedd~~ as soon as reasonably practicable after that deadline.”

Awdurdod Cyllid Cymru

43 Mae adran 31 o Ddeddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016 (dccc 6) wedi ei diwygio fel a ganlyn.

44 ~~Ar ddechrau~~ Yn is-adran (2)(b), –

(a) ar y dechrau mewnosoder “(yn ddarostyngedig i is-adran (2A))”;

(b) yn lle “Cynulliad Cenedlaethol Cymru” rhodder “Senedd Cymru”.

45 Ar ôl is-adran (2), mewnosoder –

5 “(2A) Caiff Archwilydd Cyffredinol Cymru osod copi o’r cyfrifon a’r Datganiad Treth ardystiedig a’r adroddiadau arnynt gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd Cymru ar ôl y terfyn amser o ~~bedwar~~4 mis a grybwyllir yn is-adran (2)(b) pan na fo’n rhesymol ymarferol i Archwilydd Cyffredinol Cymru gadw at y terfyn amser hwnnw.

(2B) Pan fo is-adran (2A) yn gymwys, rhaid i Archwilydd Cyffredinol Cymru –

10 (a) cyn y terfyn amser o ~~bedwar~~4 mis a grybwyllir yn is-adran (2) (b), osod gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd Cymru ddatganiad yn esbonio pam nad yw’n rhesymol ymarferol i Archwilydd Cyffredinol Cymru osod copi o’r cyfrifon a’r Datganiad Treth ardystiedig a’r adroddiadau arnynt gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd Cymru cyn y terfyn amser hwnnw, a

15 (b) gosod copi o’r cyfrifon a’r Datganiad Treth ardystiedig a’r adroddiadau arnynt gerbron ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd Cymru cyn gynted ag y bo’n rhesymol ymarferol ar ôl y terfyn amser hwnnw.”

20 *Cyfrif Llywodraeth Cymru Gyfan*

46 Mae adran 142 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 wedi ei diwygio fel a ganlyn.

47 Ar ddechrau is-adran (2)(b), mewnosoder “(subject to subsection (2A))”.

48 Ar ôl is-adran (2), mewnosoder –

25 “(2A) The Auditor General may lay a copy of the certified accounts and report before the ~~Assembly~~Senedd after the four-month deadline mentioned in subsection (2)(b) where it is not reasonably practicable for the Auditor General to meet that deadline.

(2B) Where subsection (2A) applies, the Auditor General must –

30 (a) before the four-month deadline mentioned in subsection (2)(b), lay before the ~~Assembly~~Senedd a statement explaining why it is not reasonably practicable for the Auditor General to lay a copy of the certified accounts and report before the ~~Assembly~~Senedd before that deadline, and

35 (b) lay a copy of the certified accounts and report before the ~~Assembly~~Senedd as soon as reasonably practicable after that deadline.”

ATODLEN 2
(a gyflwynir gan adran 18)

DARPARIAETHAU AILENWI

- 5 | 1 Yn ddarostyngedig i baragraff 2, mae darpariaethau Deddf 2013 wedi eu diwygio fel a ganlyn –
- (a) yn lle “Cynulliad Cenedlaethol”, ym mhob man lle y mae’n ymddangos, rhodder “Senedd”;
 - (b) yn lle “Cynulliad”, ym mhob man lle mae’n ymddangos, rhodder “Senedd”.
- 10 | 2 Nid yw darpariaethau canlynol Deddf 2013 wedi eu diwygio gan baragraff 1 –
- (a) yr enw hir a geiriau deddfu;
 - (b) cyfeiriadau at Fesurau’r Cynulliad yn adran 32;
 - (c) Atodlen 3;
 - (d) Atodlen 4.
- 3 | 3 Yn yr Atodlen hon, mae cyfeiriadau at “ddarpariaethau” yn cynnwys teitlau adrannau.

ATODLEN 3
(a gyflwynir gan adran 19)

DIWYGIADAU CANLYNIADOL

Deddf Addysg 1997 (p. 44)

- 5 1 Yn is-adran (6) o adran 41A o Ddeddf Addysg 1997, hepgorer y geiriau o "(which" hyd ddiwedd yr is-adran honno.

Deddf Llywodraeth Cymru 1998 (p. 38)

- 2 Mae Deddf Llywodraeth Cymru 1998 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- 3 Yn adran 145C(3), hepgorer y geiriau "(which may not exceed the full cost incurred in
10 undertaking the programme),".
- 4 Yn adran 145D, hepgorer is-adran (2A).

Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 (p. 23)

- 5 Mae Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- 6 Yn adran 20, hepgorer is-adran (5A).
- 15 7 Yn is-adran 45(8), hepgorer y geiriau o "(but" hyd ddiwedd yr is-adran honno.
- 8 Yn adran 64F, hepgorer is-adran (10).
- 9 Yn adran 67A, hepgorer is-adran (3).

~~Deddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32)~~

~~10 ——— Yn adran 144(2) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, hepgorer paragraff (g).~~

20 *Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 (~~deemccc~~ 2)*

~~110~~ Yn adran 27 o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009, hepgorer is-adran (4A).

Deddf Democratiaeth Leol, Datblygu Economaidd ac Adeiladu 2009 (p. 20)

~~1211~~ Yn is-adran (4A) o adran 50 o Ddeddf Democratiaeth Leol, Datblygu Economaidd ac Adeiladu 2009, hepgorer y geiriau o "But" hyd ddiwedd yr is-adran honno.

ATODLEN 34
(a gyflwynir gan adran 1920)

TREFNIADAU TROSIANNOL

Ffioedd am ddarparu gwasanaethau

- 5 | 1 (1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys ~~pani unrhyw drefniadau a wneir trefniadau~~ rhwng SAC ac awdurdod perthnasol o dan adran 19 o Ddeddf 2013 sy'n bodoli yn union cyn i adran 2 (ffioedd am ddarparu gwasanaethau) ddod i rym.
- ~~(2) Mae trefniant a wneir rhwng SAC ac awdurdod perthnasol yn effeithiol hyd nes bod y trefniant yn dod i ben (oni ddaw'r trefniant i ben yn gynnar).~~
- 10 | (32) Mae Deddf 2013 yn gymwys gyda'r addasiadau ~~a ganlyn mewn perthynas â threfniant sy'n parhau yn rhinwedd is-baragraff (2) canlynol~~ –
- (a) mae adran 19 o Ddeddf 2013 yn cael effaith fel pe na bai wedi cael ei diwygio gan y Ddeddf hon, a
- (b) mae adrannau 23 a 24 o Ddeddf 2013 yn cael effaith fel pe na baent wedi cael eu
- 15 | diwygio gan y Ddeddf hon.

Cynllun ar gyfer codi ffioedd

- 2 | (1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys ~~pan foi'r~~ cynllun ar gyfer codi ffioedd a gymeradwywyd gan y Senedd o dan adran 24 o Ddeddf 2013 ynsy'n cael effaith yn union cyn i adran 4 (cynllun ar gyfer codi ffioedd) ddod i rym.
- 20 | ~~(2) Mae cynllun yn parhau i gael effaith hyd nes bod cynllun newydd yn dod i rym.~~
- (32) Mae Deddf 2013 yn gymwys gyda'r addasiadau ~~a ganlyn mewn perthynas â chynllun sy'n parhau yn rhinwedd is-baragraff (2) canlynol~~ –
- (a) mae adran 24 o Ddeddf 2013 yn cael effaith fel pe na bai wedi cael ei diwygio gan y Ddeddf hon, ~~a~~
- 25 | (b) mae adrannau 19 a 23 o Ddeddf 2013 yn cael effaith fel pe na baent wedi cael eu diwygio gan y Ddeddf hon, ~~a~~ ac
- (c) nid yw adran 19 ac Atodlen 3 yn cael effaith.

Archwilwyr SAC

- 30 | 3 (1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys ~~pan fo penodiad person yni'r~~ archwilydd ~~mewn perthynas â chyfrifon SAC yn cael effaith~~ presennol a benodir gan y Senedd o dan baragraff 34 o Atodlen 1 i Ddeddf 2013 ~~yn union~~ cyn i adran 14 (cyfrifon SAC ac archwilwyr SAC) ddod i rym.
- (2) Mae ~~penodiad person~~ paragraff 34 o Atodlen 1 i Ddeddf 2013 yn ~~archwilydd SAC yn parhau i gael~~ cael effaith ~~tan ddiwedd y cyfnod y penodwyd y person arfel~~ pe na bai wedi cael ei ~~gyfer (oni ddaw'r penodiad i ben yn gynnar)~~ ddiwygio gan y Ddeddf hon.
- 35 |

Atodiad B: Nodiadau Esboniadol Drafft (ôl-ymgyngkori)

Bil Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru) drafft

Nodiadau Esboniadol

CYFLWYNIAD

Mae'r Nodiadau Esboniadol hyn yn ymwneud â Deddf Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) (Cymru) ~~2020~~2021 [Drafft] a gafodd ei phasio gan ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd Cymru ar [] ac a gafodd y Cydsyniad Brenhinol ar []. Fe'u lluniwyd er mwyn cynorthwyo'r sawl sy'n darllen y Ddeddf. Dylid darllen y Nodiadau Esboniadol ar y cyd â'r Ddeddf, ond nid ydynt yn rhan ohoni.

Defnyddir y termau a'r byrfoddau a ganlyn yn y Nodiadau Esboniadol -

Deddf 2013 - Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 dccc 3

Y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~—Cynulliad CenedlaetholSenedd - Senedd Cymru

ACC - Archwilydd Cyffredinol Cymru

SAC - Swyddfa Archwilio Cymru

RHAN 1 CYFLWYNIAD

Adran 1 - Trosolwg

Mae'r Ddeddf yn cynnwys ~~20 adran~~21 o adrannau a ~~thair~~phedair Atodlen. Fel y nodir yn adran 1 (na fwriedir iddi gael unrhyw effaith gyfreithiol), mae'r darpariaethau yn -

- ~~yn~~ dileu'r gwaharddiad cyffredinol ar SAC ~~o ran~~rhag codi ffioedd sy'n fwy na chost lawn arfer y swyddogaeth y mae'r ffi yn ffi'n ymwneud â hi; (adrannau 2 a 3);
- ~~yn~~ ei gwneud yn ofynnol i SAC gynnwys darpariaeth mewn cynllun ffioedd sy'n ceisio sicrhau bod swm y ffioedd a godir ar bob person am waith swyddogaethau a wneir arferir o dan ddeddfiadau penodedig, o'u cymryd gyda'i gilydd a chymryd un flwyddyn gydag un arall, yn cyfateb yn fras i'w holl wariant gostau mewn eysylltiad perthynas â'r person hwnnw am o ran y gwaith hwnnw (adrannau 3 swyddogaethau hynny (ac eithrio unrhyw gostau a ad-delir o ffynonellau eraill) (adran 4);
- ~~yn~~ ei gwneud yn ofynnol i'r ~~Cynulliad Cenedlaethol~~r Senedd gyhoeddi rhestr o swyddi, cytundebau a threfniadau eraill y mae angen ymgynghori arnynt cyn i gyn-Archwilydd Cyffredinol eu eychwyn *cymryd neu ymrwymo iddynt; dim ond pan fo'r Cynulliad Cenedlaethol fo'r Senedd wedi nodi unrhyw swydd, unrhyw gytundeb cytundeb neu unrhyw drefniant; (adran 5);
- ~~yn~~ dileu neu'n diwygio neu ddiwygio gofynion ymgynghori mewn perthynas â phenodi'r Archwilydd Cyffredinol phenodi ACC ac aelodau SAC (gan gynnwys y cadeirydd) ac yn ychwanegu disgrisiwn i'r ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd ymgynghori â phersonau y mae o'r farn mae'n barnu eu bod yn briodol cyn arfer swyddogaethau mewn perthynas â'r Archwilydd Cyffredinol ag ACC neu SAC; (adran 6);

- ~~yn~~ gwneud darpariaeth ~~mewn perthynassy'n ymwneud~~ â phenodi aelodau SAC (gan gynnwys y cadeirydd), eu hailbenodi a dod â'u penodiad i ben, yn ogystal â thalu cydnabyddiaeth iddynt a'u telerau penodi; (adrannau 7 - 12);
- ~~yn~~ diwygio'r gofynion cworwm mewn perthynas â chyfarfodydd SAC; (adran 13);
- ~~yn~~ gwneud darpariaeth ~~mewn perthynassy'n ymwneud~~ â phenodi archwilwyr SAC fel ei bod yn ofynnol i SAC, yn hytrach ~~na'r Cynulliad Cenedlaethol na'r Senedd~~, benodi ei harchwilwyr; (adran 14);
- ~~yn~~ cydgysylltu'r gwaith o osod yr adroddiad blynyddol ar arfer ~~swyddogaethau'r Archwilydd Cyffredinol swyddogaethau ACC~~ a SAC â'r gwaith o osod cyfrifon archwiliedig SAC; (adran 15);
- ~~yn~~ dileu'r gofyniad ~~i'r Archwilydd Cyffredinol i ACC~~ a chadeirydd SAC baratoi a gosod adroddiadau interim ar y cyd gerbron y ~~Cynulliad Cenedlaethol Senedd~~ ar arfer eu swyddogaethau; ~~ae~~ (adran 16);
- ~~yn~~ gwneud darpariaeth ar gyfer estyn y terfynau amser ar gyfer gosod adroddiadau; (adran 17 ac Atodlen 1).
- gwneud diwygiadau i Ddeddf 2013 i ddiweddarau cyfeiriadau at enw'r Senedd a Chomisiwn y Senedd (adran 18 ac Atodlen 2).

RHAN 2 DIWYGIADAU I DDEDDF ARCHWILIO CYHOEDDUS (CYMRU) 2013

Adran 2 - Ffioedd am ddarparu gwasanaethau

Mae'r adran hon yn diwygio adran 19 o Ddeddf 2013.

Mae is-adran (2) yn diwygio adran 19(5)(a) o Ddeddf 2013 i egluro nad yw'r potensial i godi arian yn cael ei ystyried ynddo'i hun ~~fel bod~~ yn fodd o hwyluso'r gwaith o arfer swyddogaethau ACC neu SAC, nac yn ffafriol i hyn.

Mae is-adran (3) yn galluogi SAC i barhau i godi ffioedd am ddarparu gwasanaethau neu swyddogaethau sy'n cael eu harfer drwy gytundeb o dan adran 19 o Ddeddf 2013. Gan fod adran 3 (gweler isod) yn dileu codi ffioedd am waith o dan adran 19 o Ddeddf 2013, mae is-adran (3) yn ddarpariaeth ddisodli angenrheidiol ar gyfer codi ffioedd.

Mae is-adran (4) yn diwygio adran 19(7) o Ddeddf 2013 i ddileu darpariaeth ddiangen sy'n ymwneud â'r trefniadau a ganiateir a wneir o dan yr adran hon gan gynnwys telerau ynghylch talu. Gan fod is-adran (3) yn mewnosod pŵer datganedig newydd i SAC godi ffi mewn perthynas â gwasanaethau a ddarperir neu swyddogaethau a arferir o dan adran 19 o Ddeddf 2013, nid oes angen yr eglurhad hwn.

Mae is-adran (5) yn rhyddhau SAC rhag y rhwymedigaeth i bennu ffioedd am waith o'r fath yn unol â chynllun ffioedd (a baratoir o dan adran 24 o Ddeddf 2013).

Adran 3 - Darpariaeth gyffredinol yn ymwneud â ffioedd

Mae'r adran hon yn dileu'r gwaharddiad ar ffioedd a godir o dan y deddfiadau hynny a restrir yn adran 23(3) o Ddeddf 2013 rhag bod yn fwy na chost lawn y swyddogaeth y maent yn ymwneud â hi ~~ac yn ei disodli gyda'r cysyniad o "gyfwerthedd eang"~~.

Mae is-adran (2) yn diddymu'r pŵer i godi ffioedd am waith o dan adran 19 o Ddeddf 2013 o adran 23 o Ddeddf 2013. Fel yr eglurwyd uchod, mae adran 2 o'r Ddeddf yn disodli'r ddarpariaeth hon â phŵer cyfwerthcyfatebol yn adran 19 o Ddeddf 2013. Effaith net y newidiadau hyn sy'n ymwneud â ffioedd a godir o dan adran 19 o Ddeddf 2013 yw y gellir eu pennu ar lefel uwchlaw'r gwariant cysylltiedig.

~~Mae is-adran (3) yn cyflwyno'r sylfaen "cyfwerthedd eang" a ddefnyddir ar gyfer cyfrifo ffioedd ac mae is-adran (4) yn darparu ar gyfer mewnosod diffiniad o "gyfwerthedd eang" yn Neddf 2013. Mae cyfwerthedd bras yn golygu bod yn rhaid i SAC geisio sicrhau bod swm y ffioedd a godir ar unrhyw berson am yr holl waith a wneir o dan y deddfiadau a restrir yn adran 24(1) o Ddeddf 2013, o'u cymryd gyda'i gilydd a chymryd un flwyddyn gydag un arall, yn cyfateb yn fras i'w holl wariant mewn cysylltiad â'r gwaith hwnnw y gellir ei briodoli i'r person hwnnw.~~

Mae is-adran (3) yn hepgor y cyfyngiad ar ffioedd a godir o dan adran 23 o Ddeddf 2013 sy'n darparu na chaiff ffioedd o'r fath fod yn fwy na'r gost lawn o arfer y swyddogaeth y mae'r ffi yn ymwneud â hi. Mae'r gofyniad hwn mewn perthynas â chodi ffioedd yn cael ei ddisodli gan y cysyniad newydd o "gyfwerthedd eang" (gweler adran 4 isod).

Adran 4 - Cynllun ar gyfer codi ffioedd

Mae'r adran hon yn diwygio adran 24 o Ddeddf 2013. ~~Mae'r diwygiadau'n angenrheidiol i adlewyrchu'r newidiadau i ffioedd a wneir gan adrannau 2 a 3.~~

Mae is-adran (2) yn adlewyrchu, yn dilyn y diwygiadau a wneir gan adrannau 2 a 3 a'r adran 4 hon, nad yw ffioedd am waith o dan adran 19 o Ddeddf 2013 yn ddarostyngedig i'r gofyniad nad yw ffioedd yn fwy na chost a gofynion y cynllun ffioedd a baratoir o dan adran 24 o Ddeddf 2013.

Mae is-adran (3) yn cyflwyno'r sail "cyfwerthedd eang" a ddefnyddir ar gyfer cyfrifo ffioedd ac sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r cynllun ffioedd gynnwys darpariaeth bod yn rhaid i SAC godi ffioedd ar y sail honno.

Mae is-adran (4) yn darparu ar gyfer mewnosod diffiniad o "cyfwerthedd eang" yn Neddf 2013 drwy fewnosod is-adrannau 24(9) a (10) newydd yn Neddf 2013.

Fel y darperir ar ei gyfer yn is-adran (9), ystyr cyfwerthedd eang yw bod yn rhaid i SAC geisio sicrhau bod swm y ffioedd a godir am unrhyw swyddogaethau a arferir mewn perthynas â pherson o dan y deddfiadau a grybwyllir yn adran 24(1) o Ddeddf 2013, o'u cymryd gyda'i gilydd a chymryd un flwyddyn gydag un arall, yn cyfateb yn fras i'w holl gostau y gellir eu priodoli i'r person hwnnw mewn cysylltiad â'r swyddogaethau hynny.

Mae is-adran (10) newydd yn darparu, wrth gyfrifo costau y gellir eu priodoli i berson at ddibenion is-adran (9), na chaiff SAC gynnwys unrhyw gostau sy'n cael eu had-dalu o ffynonellau eraill, gan gynnwys o Gronfa Gyfunol Cymru.

Adran 5 - Cyflogi etc cyn-Archwilydd Cyffredinol a thalu cydnabyddiaeth

Mae'r adran hon yn diwygio adran 5 o Ddeddf 2013 mewn perthynas â'r rhwymedigaeth orfodol i gyhoeddi rhestr o swyddi, cytundebau a threfniadau a bennir gan y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd o dan adran 5(2) o Ddeddf 2013, ac i ddileu geiriad newidiadwy.

Mae adran 5(3) o Ddeddf 2013 yn ei gwneud yn ofynnol i'r ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd gyhoeddi rhestr o swyddi, cytundebau a threfniadau y mae'n rhaid i gyn-Archwilydd Cyffredinol ymgynghori ag unrhyw berson a bennir gan y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd mewn cysylltiad â hwy cyn eu ~~eychwyn~~*cymryd neu ymrwymo iddynt, yn ôl fel y digwydd. Mae gan y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd ddisgresiwn wrth ystyried a ddylid pennu swydd, cytundeb neu drefniant ac felly gall fod yn wir nad oes swyddi, cytundebau ~~ana~~ threfniadau penodol o'r fath. Mae is-adran (2) yn mewnosod geiriad yn adran 5(3)(a) a (b) o Ddeddf 2013 er mwyn egluro bod yn rhaid cyhoeddi rhestr pan fo'r ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd wedi pennu swydd, cytundeb neu drefniant. Yr effaith yw nad yw'n ofynnol i'r ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd gyhoeddi rhestr os nad yw wedi pennu swydd, cytundeb neu drefniant at ddibenion adran 5-(2) o Ddeddf 2013.

Mae is-adran (3) yn dileu cyfeiriad newidiadwy nad yw'n cael ei ystyried yn angenrheidiol.

Adran 6 - Gofynion ymgynghori

Mae'r adran hon yn gwneud amryw ddiwygiadau mewn perthynas â gofynion ymgynghori o dan Ddeddf 2013.

Mae is-adrannau (2), (4)(a), (4)(b) a (4)(d) yn dileu rhwymedigaethau ar y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd i ymgynghori â'r Prif Weinidog cyn:

- gwneud trefniadau talu cydnabyddiaeth ar gyfer ACC;
- penodi cadeirydd SAC;
- gwneud trefniadau talu cydnabyddiaeth ar gyfer cadeirydd SAC; a
- dod â phenodiad cadeirydd SAC i ben.

Mae'r diwygiadau hyn yn ceisio cryfhau annibyniaeth ACC a SAC.

Mae is-adrannau (3) a (4)(c) yn disodli gofyniad i'r ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd ymgynghori â "pherson priodol sydd â goruchwyliaeth dros ~~ar~~ benodiadau cyhoeddus" cyn penderfynu ar delerau ac amodau, gan gynnwys talu cydnabyddiaeth i aelodau anweithredol SAC, gyda darpariaeth yn cadarnhau y caiff y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd ymgynghori ag unrhyw bersonau y ~~mae o'r~~

~~farn~~mae'n barnu eu bod yn briodol wrth arfer unrhyw swyddogaethau mewn perthynas ag ACC neu SAC.

Adrannau 7 i 12 - Penodiadau i fwrdd SAC

Mae'r adrannau hyn yn diwygio Rhan 2 o Atodlen 1 i Ddeddf 2013 sy'n ymwneud â phenodi aelodau anweithredol SAC.

Mae adran 7 yn diwygio paragraff 4 o Atodlen 1 i Ddeddf 2013. Mae'n darparu y caiff y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd estyn penodiad aelod anweithredol sy'n gwasanaethu am hyd at ~~un tymor pellach~~bedair blynedd am bob estyniad, yn ddarostyngedig i'r cyfyngiad presennol (a gynhwyswyd gynt ym mharagraff 6 o Atodlen 1 i Ddeddf 2013) na chaniateir i'r un person wasanaethu am fwy nag uchafswm o wyth mlynedd fel aelod anweithredol. ~~Mae'r gofyniad bod yn rhaid i benodiad aelod anweithredol fod yn seiliedig ar gystadleuaeth deg ac agored wedi cael ei ddileu o baragraff 4. Mae hyn yn caniatáu estyn y penodiad heb fod angen cynnal cystadleuaeth deg ac agored cyn penderfynu a ddylid estyn penodiad aelod anweithredol.~~

Mae adran 8 yn egluro, os bydd y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd yn estyn penodiad y cadeirydd, na chaniateir i gyfnod yr estyniad fod yn fwy na'r cyfnod sy'n weddill gan y cadeirydd fel aelod anweithredol o'r Bwrdd.

Mae adran 9 yn hepgor paragraff 6 o Atodlen 1 i Ddeddf 2013, y mae ei ddarpariaethau wedi'u haildeddfu'n sylweddol ym mharagraff 4 diwygiedig o Atodlen 1 i Ddeddf 2013.

Mae adrannau 10 ac 11 yn diwygio paragraffau ~~10 ac 7~~ a 17 o Atodlen 1 a pharagraff 11 o Atodlen 12 i Ddeddf 2013. Mae is-adran (2)(a) yn dileu cyfeiriad at ddarpariaethau diangen sydd wedi'u dileu gan y Ddeddf. Mae is-adrannau 2(b), (3) a (4) yn dileu cyfeiriadau newidiadwy nad ydynt yn cael eu hystyried yn angenrheidiol. Mae is-adran 2(c) yn darparu y caiff y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd ddiwygio'r trefniadau talu cydnabyddiaeth ar gyfer aelodau anweithredol (sy'n cynnwys y cadeirydd). Mae hyn yn caniatáu i'r ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd adolygu trefniadau o'r fath mewn amgylchiadau lle gall benderfynu estyn y penodiadau hynny yn unol â pharagraffau 4 a 5 diwygiedig o Atodlen 1 i Ddeddf 2013.

Mae adran 12 yn gwneud diwygiadau i derfynu darpariaethau penodi a gynhwysir ym mharagraffau 10 a 12 o Atodlen 1 i Ddeddf 2013. Mae is-adran (2) yn darparu bod ymddiswyddiad yn dod i rym pan ddaw i law. Mae is-adran (3) yn darparu bod yr amgylchiadau pan gaiff y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd derfynu penodiad cadeirydd SAC yn cynnwys pan fo'r cadeirydd yn methu â chyflawni swyddogaethau'r swydd honno, neu'n anaddas i'w cyflawni, yn ogystal â phan fo'r cadeirydd wedi methu â chydymffurfio â thelerau penodi neu fel arall yn anfodlon parhau.

Adran 13 - Cworwm ar gyfer cyfarfodydd SAC

Mae adran 13 yn addasu paragraff 28 o Atodlen 1 i Ddeddf 2013 er mwyn ~~darparu ar gyfer y posibilrwydd o reolau sy'n~~ caniatáu i'r ~~chadeirydd ofyn i'r~~ reolau gweithdrefnol SAC bennu nad yw aelodau sy'n gyflogeion ~~enwebu aelod sy'n~~ gyflogai i ymgymryd â rôl arsylwr ~~os nad aelodau anweithredol yw mwyafrif yr~~ aelodau sy'n nac sy'n bresennol ~~yng nghyfarfod SAC~~ mewn cyfarfod ond nad ydynt yn pleidleisio yn cyfrif fel rhai sy'n bresennol at ddiben y cworwm. Effaith y ddarpariaeth hon yw darparu ar gyfer dull sy'n caniatáu i gyfarfod SAC barhau os nad oes gan y cyfarfod hwnnw gworwm fel arall oherwydd nad oes mwyafrif o aelodau anweithredol, fel sy'n ofynnol gan baragraff 28(3) o Atodlen 1 i Ddeddf 2013. Effaith y ddarpariaeth hefyd yw nad yw'n ofynnol i aelod sy'n gyflogai adael cyfarfod SAC fel bod gan y cyfarfod gworwm.

Adran 14 - Cyfrifon SAC ac ~~archwilydd~~Archwilydd SAC

Mae adran 14 yn diwygio paragraffau 33 a 34 o Atodlen 1 i Ddeddf 2013. Mae is-adran (2) yn dileu cyfeiriad newidiadwy nad yw'n cael ei ystyried yn angenrheidiol. Mae is-adrannau (3) a (4) yn ei gwneud yn ofynnol i SAC benodi person yn archwilydd ar gyfer ei gyfrifon yn lle ei bod yn ofynnol i'r Cynulliad Cenedlaethol Senedd wneud hynny, ond mae'r ~~Cynulliad Cenedlaethol Senedd~~ yn parhau i oruchwyllo a chraffu ar yr archwilydd oherwydd ei bod yn ofynnol i'r Cynulliad Cenedlaethol Senedd gymeradwyo'r penodiad, y telerau penodi cysylltiedig a'r dull o gaffael yr archwilydd.

Adran 15 - Gosod adroddiadau etc gerbron y ~~Cynulliad Cenedlaethol Senedd~~

Mae adran 15 yn diwygio darpariaethau Deddf 2013 mewn perthynas â gosod adroddiadau gerbron y Cynulliad Cenedlaethol Senedd.

Mae is-adran (2) yn diwygio paragraff 35 o Atodlen 1 i Ddeddf 2013 fel bod yn rhaid i archwilydd SAC osod yr adroddiad blynyddol, a ddarperir gan ACC a chadeirydd SAC yn unol â pharagraff 3 o Atodlen 2 i Ddeddf 2013, gerbron y Cynulliad Cenedlaethol Senedd ar yr un pryd â gosod y datganiad o gyfrifon ac unrhyw adroddiad.

Mae is-adran (3) yn diwygio paragraff 3(6) o Atodlen 2 i Ddeddf 2013, i'w gwneud yn ofynnol i ACC a chadeirydd SAC ddarparu adroddiad blynyddol SAC, cyn gynted ag sy'n ymarferol, i'r archwilydd a benodir o dan baragraff 34 o Atodlen 1 i Deddf 2013 a beth bynnag yw'r sefyllfa heb fod yn hwyrach na Sphum mis ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol y mae'r adroddiad blynyddol yn ymwneud â hi. Effaith y ddarpariaeth hon yw osgoi rhwymedigaethau gosod dyblyg.

Adran 16 - Adroddiadau interim

Mae adran 16 yn diwygio'r gofynion i ACC a chadeirydd SAC baratoi adroddiadau interim ar y cyd ynghylch arfer swyddogaethau o leiaf unwaith yn ystod pob blwyddyn ariannol i fod yn ofyniad i baratoi adroddiadau o'r fath dim ond pan fydd y Cynulliad Cenedlaethol Senedd yn gofyn iddynt wneud hynny.

RHAN 3 CYFFREDINOL

Adran 17 - Terfynau amser ar gyfer gosod cyfrifon ardystiedig

Mae adran 17 yn rhoi effaith i Atodlen 1 (terfynau amser ar gyfer gosod ~~ac adrodd ar y~~ cyfrifon), sy'n pennu diwygiadau i'r ddeddfwriaeth bresennol mewn perthynas â gosod cyfrifon ardystiedig ac adroddiadau.

Adran 18 - Darpariaethau ailenwi

Mae adran 18 yn rhoi effaith i Atodlen 2 (darpariaethau ailenwi), sy'n gwneud nifer o ddiwygiadau testunol i Ddeddf 2013 i adlewyrchu newidiadau i enwau a wnaed gan Ran 2 o Ddeddf Senedd ac Etholiadau (Cymru) 2020 dccc 1.

Mae is-adran (2) yn disodli diffiniadau yn adran 32 (Dehongli) o Ddeddf 2013 o ganlyniad i'r ailenwi, ac mae hefyd yn dileu diffiniad diangen o "Llywodraeth Cymru".

Adran ~~1819~~ - Diwygiadau canlyniadol

Mae adran ~~1819~~ yn rhoi effaith i Atodlen ~~23~~ (diwygiadau canlyniadol), sy'n gwneud diwygiadau canlyniadol.

Adran ~~1920~~ - Trefniadau trosiannol

Mae adran ~~1920~~(1) yn rhoi effaith i Atodlen ~~34~~ (trefniadau trosiannol), sy'n nodi'r prif ddarpariaethau trosiannol.

Mae adran ~~3320~~(2) yn galluogi Gweinidogion Cymru, drwy orchymyn, i wneud darpariaeth drosiannol, darpariaeth ddarfodol neu ddarpariaeth arbed pellach sy'n briodol yn eu barn hwy mewn cysylltiad â chychwyn y Ddeddf.

Adran ~~20~~ - ~~Teitl~~21 - Enw byr a dod i rym

Mae adran ~~2021~~ yn darparu i holl ddarpariaethau'r Ddeddf ddod i rym [ddau fis] ar ôl y diwrnod y bydd y Ddeddf yn cael y Cydsyniad Brenhinol. Mae hefyd yn darparu mai teitl byr y Ddeddf yw Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Diwygio) Cymru ~~2020~~[].

ATODLEN 1 - TERFYNAU AMSER AR GYFER GOSOD AC ADRODD AR Y CYFRIFON

Mae'r Atodlen hon yn nodi diwygiadau i ddeddfwriaeth sy'n cynnwys terfynau amser ar gyfer gosod cyfrifon gerbron y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~ Senedd. Mewn perthynas ag Awdurdod Cyllid Cymru, mae'r darpariaethau hyn yn gymwys i'r

Datganiad Treth yn ychwanegol at y cyfrifon ardystiedig a'r adroddiadau. Ym mhob achos, caiff ACC osod copi o'r cyfrifon ardystiedig a'r adroddiad gerbron y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd ar ôl y terfyn amser a bennir o dan y ddeddfwriaeth berthnasol lle nad yw'n rhesymol ymarferol i ACC gadw at y terfyn amser penodedig. Pan fydd ACC yn ceisio dibynnu ar y ddarpariaeth honno ac yn gosod copi o'r cyfrifon ardystiedig a'r adroddiad ar ôl y terfyn amser penodedig, rhaid i ACC osod datganiad gerbron y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd yn egluro pam nad yw'n rhesymol ymarferol i ACC osod copi o'r cyfrifon ardystiedig a'r adroddiad cyn y terfyn amser penodedig. Rhaid i ACC osod copi o'r cyfrifon ardystiedig a'r adroddiad gerbron y ~~Cynulliad Cenedlaethol~~Senedd cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl y terfyn amser hwnnw.

Effaith y darpariaethau hyn yw darparu hyblygrwydd os torrir y gofynion statudol caeth er mwyn i ACC gydymffurfio â safonau proffesiynol archwilio (h.y. mewn amgylchiadau pan ddylid rhoi cyfle i'r corff perthnasol sy'n cael ei archwilio wneud sylwadau ar ganfyddiadau'r archwiliad cyn ei gyhoeddi).

Caiff diwygiadau eu gwneud mewn perthynas â Chronfa Gyfunol Cymru a chyfrif Llywodraeth Cymru gyfan, yn ogystal â'r terfynau amser ar gyfer gosod yn achos y cyrff archwiliedig ~~canlynol~~ganlyn-

- Comisiynydd Plant Cymru;
- Cyngor y Gweithlu Addysg;
- Estyn;
- Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol;
- Addysg a Gwella Iechyd Cymru;
- Byrddau Iechyd Lleol;
- Ymddiriedolaethau'r GIG;
- Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru;
- Comisiwn ~~Cynulliad Cenedlaethol Cymru~~y Senedd
- Cyfoeth Naturiol Cymru;
- Y Comisiynydd Pobl Hŷn;
- Cymwysterau Cymru;
- Gofal Cymdeithasol Cymru;
- Comisiynydd y Gymraeg;
- Gweinidogion Cymru; ac
- Awdurdod Cyllid Cymru:

ATODLEN 2 - DARPARIAETHAU AILENWI

Mae'r Atodlen hon yn diweddarau cyfeiriadau amrywiol yn Neddf 2013 i adlewyrchu'r canlynol:

- [ailenwyd Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn Senedd Cymru/Welsh Parliament; ac](#)
- [ailenwyd Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn Gomisiwn y Senedd.](#)

gan adran Ran 2 o Ddeddf Senedd ac Etholiadau (Cymru) 2020 dccc 1.

ATODLEN 23 - MÂN DDIWYGIADAU A DIWYGIADAU CANLYNIADOL

Mae'r Atodlen hon yn nodi'r diwygiadau canlyniadol i ddeddfwriaeth sylfaenol i roi'r Ddeddf ar waith. Mae'r diwygiadau hynny'n ymwneud ag amryw bwerau codi ffioedd sydd i'w cael mewn deddfiadau heblaw adran 23(b) o Ddeddf 2013 a gwaharddiadau cysylltiedig ar ffioedd sy'n fwy na chost lawn y swyddogaethau y maent yn ymwneud â hwy. Mae'r diwygiadau yn dileu'r gwaharddiadau hyn yn unol â'r newidiadau i adrannau 23 a 24 o Ddeddf 2013.

Gwneir diwygiadau canlyniadol i'r canlynol-

- Deddf Addysg 1997;
- Deddf Llywodraeth Cymru 1998;
- Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004;
- ~~Deddf Llywodraeth Cymru 2006;~~
- Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009;
- Deddf Democratiaeth Leol, Datblygu Economaidd ac Adeiladu 2009.

ATODLEN 34 - TREFNIADAU TROSIANNOL

Paragraff 1 - Ffioedd am ddarparu gwasanaethau

Mae paragraff 1 yn golygu, os oes trefniadau ar waith rhwng SAC ac awdurdod perthnasol o dan adran 19 o Ddeddf 2013 ar y dyddiad y daw'r diwygiadau i Ddeddf 2013 i rym, y bydd y trefniadau hynny yn parhau i gael eu llywodraethu gan y darpariaethau sydd mewn grym cyn i'r diwygiadau ddod i rym.

Paragraff 2 - Cynllun ar gyfer codi ffioedd

Mae paragraff 2 yn golygu, os yw cynllun ar gyfer codi ffioedd o dan adran 24 o Ddeddf 2013 yn cael effaith ar y dyddiad y daw'r diwygiadau i Ddeddf 2013 i rym, y bydd y cynllun hwnnw'n parhau nes bydd cynllun newydd yn dod i rym.

Paragraff 3 - Archwilwyr SAC

Mae paragraff 3 yn golygu, pan fydd penodiad person fel archwilydd mewn perthynas â chyfrifon SAC yn cael effaith ar y dyddiad y daw'r diwygiadau i Ddeddf 2013 i rym, y bydd y penodiad hwnnw'n parhau i gael ei lywodraethu gan y darpariaethau sydd mewn grym cyn i'r gwelliannau ddod i rym.